

Raadsvoorstel Geurwet

Aanleiding

Op 1 januari 2007 is de nieuwe Wet geurhinder en veehouderij (hierna Geurwet) in werking getreden. Deze wet bevat standaardnormen voor geurbelasting veroorzaakt door veehouderijen. Deze moeten in acht genomen worden bij de beoordeling van aanvragen van vergunningen op basis van de Wet milieubeheer. Ook moet het aspect geur getoetst worden bij ruimtelijke ontwikkelingen (omgekeerde werking). De Geurwet biedt de gemeente tevens de mogelijkheid binnen de daarin genoemde bandbreedte andere normen te hanteren, zodat ze een instrument in handen krijgt om de gewenste ruimtelijke ontwikkeling in haar gebied te sturen. Voor de gemeente Horst aan de Maas zal dan een ontwikkelingsgerichte keuze in de drie speerpunten toerisme, agribusiness en leefbaarheid gemaakt worden. De normen kunnen strenger zijn in overbelaste gebieden of juist ruimer in onderbelaste gebieden. Vooruitlopende daarop bood de nieuwe wet de mogelijkheid om een aanhoudingsbesluit te nemen. Het aanhoudingsbesluit had als gevolg dat vergunningaanvragen van veehouderijen tijdelijk (voor een jaar) werden aangehouden. Hiermee is te voorkomen dat veehouderijen ontwikkelingsmogelijkheden op ongewenste locaties gaan benutten zolang de gemeente geen nader onderzoek naar de gemeentelijke geursituatie heeft uitgevoerd. De gemeenteraad heeft op 6 februari 2007 een aanhoudingsbesluit genomen om te onderzoeken of de gemeente moet kiezen voor een afwijkende geurnorm. Op 6 februari 2008 is het aanhoudingsbesluit vervallen. Sindsdien worden de standaardnormen uit de Geurwet gehanteerd bij vergunningverlening en ruimtelijke ontwikkelingen. Ten opzichte van andere jaren zijn er in de periode daarna niet meer milieuvergunningen voor veebedrijven aangevraagd dan de reguliere werkstroom.

Vraagstelling

Over de geursituatie in en rondom agrarische veebedrijven in Horst aan de Maas zijn een drietal vragen actueel. Deze vragen hebben betrekking op:

1. Dient de gemeente afwijkende geurnormen te hanteren ten opzichte van de standaardnormstelling in de Geurwet?
2. Welke nadere uitleg geeft de gemeente aan de definitie van een geurgevoelig object uit de Geurwet?
3. Hoe dient de gemeente om te gaan met de geurnormstelling bij verblijfsobjecten van arbeidsmigranten?

Een nadere beschouwing is gegeven in dit raadsvoorstel.

Onderzoek

De vakafdelingen RME en Vergunningen hebben samen met de adviesbureaus Arcadis en Windmill nader onderzoek uitgevoerd of afwijkende geurnormen wenselijk en mogelijk zijn. Arcadis heeft een quickscan uitgevoerd naar de geursituatie. Windmill heeft meegewerkt aan het beoordelen van de quickscan en het opstellen van de notitie 'Agrarisch geurbeleid Horst aan de Maas'. Deze notitie beschrijft helder en overzichtelijk de agrarische geursituatie in Horst aan de Maas. Om meer gevoel te krijgen voor het aspect geur en de bijgevoegde notitie op waarde te schatten is in deze adviesnota (iets) meer toelichting gegeven.

In de oude regelgeving van voor 1 januari 2007 (wet stankemissieveehouderijen) was sprake van het bepalen van mestvarkenseenheden per bedrijf, het gebruik van een afstandsgrafiek en categorie-indeling van geurgevoelige objecten van I tot en met V. Categorie I was bijvoorbeeld de woonkern Horst of Grubbenvorst, categorie II een kleinere woonkern en meer verweven met de intensieve veehouderij (bijvoorbeeld Lottum), categorie III een cluster van woningen in het buitengebied, categorie IV een bedrijfswoning in het buitengebied en categorie V een woning bij een intensieve veehouderij. In de oude regelgeving was al sprake van bekende hinderpercentages voor omwonenden aan de hand van de omgevingscategorie. Voor concentratiegebieden was dat bij voldoen aan de afstandsgrafiek:

Categorie I: 11% gehinderde
Categorie II: 14% gehinderde
Categorie III: 22% gehinderde
Categorie IV: 36% gehinderde

In de nieuwe wetgeving na 1 januari 2007 (Geurwet) is gekozen voor een modelmatige benadering. In een computersimulatiemodel worden een aantal bedrijfsgegevens, zoals dieraantallen, huisvestingssystemen, hoogte van het uitstootpunt, ingevoerd. Na berekening door een, door de wet, vastgesteld computermodel, komt er een geurcontour voor het bedrijf. De toetsing vindt dan niet meer plaats aan bepaalde categorieën, maar aan twee typen geurgevoelige object: Binnen en buiten de bebouwde kom. Binnen de bebouwde kom geldt dan 3 ou/m³. Voor de buiten de bebouwde kom geldt 14 ou/m³. Voor woningen bij een intensieve veehouderij geldt overigens de vaste afstand van 50 of 100 meter.

In de geurbepaling is ook van belang dat de Geurwet ten opzichte van de oude wet 'normneutraal' is. Dat wil zeggen dat de normen in de Geurwet zo zijn gekozen dat de uitbreidingsmogelijkheden voor de veehouderijsector- in zijn geheel- niet wijzigen ten opzichte van het oude beoordelingskader. Kortom de geur moest niet slechter worden ten opzichte van de oude regelgeving. Uiteraard kan op individueel niveau sprake zijn van verschillen door de plaatselijke omstandigheden.

De geurhinder in de Geurwet wordt bepaald aan de hand van de achtergrondbelasting en de voorgrondbelasting in het gebied. Met de voorgrondbelasting wordt de geurbelasting bedoeld van die veehouderij welke de meeste geur bij het gevoelige object veroorzaakt. Dit is dus afkomstig van één enkele veehouderij. Volgens de (standaard)normen uit de Geurwet toetsen wij deze veehouderij aan 14 ou/m³ voor een geurgevoelig object in het buitengebied en 3 ou/m³ voor een object in de woonkern (lees binnen de bebouwde kom). De achtergrondbelasting is de belasting als gevolg van de veelheid aan veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object. De voorgrondbelasting is van belang voor het bepalen van de verwachte hinder omdat onderzoek is gebleken dat de geurhinder als gevolg van de voorgrondbelasting hoger is dan als gevolg van de achtergrondbelasting bij gelijke belastingen. Als vuistregel geldt dat de voorgrondbelasting bepalend is voor de hinder als de voorgrondbelasting meer dan de helft van de achtergrondbelasting bedraagt. Aan de hand van welke belasting, de voorgrond of achtergrond, bepalend is kan het hinderpercentage voor de omgeving bepaald worden. Kortom: *Wat zijn nu precies de achtergrondbelasting en de voorgrondbelasting?*

Onder de achtergrondbelasting verstaan we de geurbelasting als gevolg van de veelheid aan veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object. Met de voorgrondbelasting wordt de geurbelasting bedoeld van die veehouderij (de dominante veehouderij) welke de meeste geur bij het geurgevoelige object veroorzaakt, hetzij omdat het een grote veehouderij betreft, hetzij omdat de veehouderij dichtbij het geurgevoelige object is gelegen. Bijvoorbeeld: een object wordt belast door veehouderij A (geurbelasting 10 ou/m³), veehouderij B (geurbelasting 14 ou/m³) en door veehouderij C (geurbelasting 8 ou/m³). De voorgrondbelasting is dan 14 ou/m³. De voorgrondbelasting is dus altijd het gevolg van één veehouderij. De veehouderij die de voorgrondbelasting veroorzaakt, wordt ook meegenomen bij het berekenen van de achtergrondbelasting.

Waarom is het nodig de voorgrondbelasting te berekenen? De voorgrondbelasting is immers nooit hoger dan de achtergrondbelasting?

De voorgrondbelasting is uitsluitend relevant voor het bepalen van verwachte mate van hinder bij de geurgevoelige objecten. De berekening is nodig, omdat uit onderzoek (PRA Odournet, 2001) is gebleken dat de geurhinder als gevolg van de geurbelasting van één veehouderij anders is dan als gevolg van de totale geurbelasting van meerdere veehouderijen, de achtergrondbelasting.

Bijvoorbeeld: indien één veehouderij een geurbelasting van 18 ou/m³ op een geurgevoelig object veroorzaakt, leidt dat tot meer hinder dan indien drie veehouderijen gezamenlijk 18 ou/m³ veroorzaken. Daarom is het nodig om per situatie te onderzoeken welke de hoogste hinder geeft, de achtergrondbelasting of de voorgrondbelasting.

Kun je eenvoudig voorspellen of de achtergrondbelasting of de voorgrondbelasting maatgevend is?

Als vuistregel geldt dat de voorgrondbelasting maatgevend is indien die tenminste de helft bedraagt van de achtergrondbelasting. Dus als de achtergrondbelasting 20 ou/m³ bedraagt, hoeft de voorgrondbelasting alleen te worden beschouwd als die 10 ou/m³ of meer bedraagt. Op grond hiervan zijn twee situaties te onderscheiden:

1. Bedraagt de voorgrondbelasting minder dan de helft van de achtergrondbelasting, dan is de achtergrondbelasting bepalend voor de hinder.
2. Als de voorgrondbelasting meer bedraagt dan de helft van de achtergrondbelasting, dan zal de voorgrondbelasting altijd tot het hoogste geurhinderpercentage leiden.

Geurgehinderden

In de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij (bijlage 6 en 7) is een relatie gelegd tussen geurbelasting (ou/m³) en de geurhinder (% gehinderde). In twee tabellen is dat opgenomen voor enerzijds de achtergrondbelasting en anderzijds de voorgrondbelasting voor zowel concentratiegebieden (zoals Horst aan de Maas) en niet-concentratiegebieden. In de bepaling van geurhinder kunnen kengetallen gebruik worden van het RIVM en de GGD. In het kader van de milieukwaliteit kan de volgende tabel gebruikt worden.

Milieukwaliteit Geurgehinderden [%]

Zeer goed < 5
Goed 5 – 10
Redelijk goed 10 – 15
Matig 15 – 20
Tamelijk slecht 20 – 25
Slecht 25 – 30
Zeer slecht 30 – 35
Extreem slecht 35 – 40

Bron: GGD richtlijn (oktober 2002)

Behalve het percentage geurgehinderden, is ook het absolute aantal geurgehinderden van belang. Bescherming van de bebouwde kom heeft meer effect op het absolute aantal gehinderden dan bescherming van het buitengebied. Bijvoorbeeld 25 % hinder in een gebied van 10 inwoners betekent dat 2 à 3 mensen hinder ondervinden, terwijl 25 % hinder in een gebied met 1.000 inwoners betekent dat 250 mensen hinder ondervinden.

Het advies is om niet af te wijken van de standaard geurnormen uit de Geurwet voor het hele grondgebied van de gemeente. Dit geldt voor zowel 'berekeningsdieren' (c.q. OU-dieren) als de vaste afstandsdieren. De onderbouwing is samengevat in hoofdstuk 7 van de bijgevoegde notitie. Daarnaast is het advies de begrenzing van bebouwde kom de begrenzing aan te houden uit het contourenbeleid van het POL. De contouren op de werkkaarten zijn destijds opgesteld om een scheiding aan te brengen tussen woondoeleinden en agrarisch gebied/buitengebied. Een vertrekpunt van wat is bebouwde kom en wat is buiten de bebouwde kom geeft helderheid voor bewoners en bedrijven. Uiteraard dient bij elke milieuvergunning individueel dit nogmaals beoordeeld te worden. De vaststelling van de contouren is slechts het (eerste) vertrekpunt. Ook zijn 'inhammen' in de contouren mogelijk, zoals langs de Meterikseweg, die nadrukkelijk beoordeeld moeten worden tijdens vergunningprocedures. In afstemming tussen de vakafdeling Vergunningen en het deelgebied GIS wordt gezorgd voor de actualiteit van de contour als vertrekpunt in de geurbeoordeling. Hiervoor wordt een kaart gemaakt die vervolgens vastgesteld wordt. Op basis van de definitie uit de Geurwet adviseren wij ook de recreatieparken aan te houden als bebouwde kom.

Omdat de ontwikkelingen op het gebied van de intensieve veehouderijen elkaar snel kunnen opvolgen adviseren wij de ontwikkelingen zo vaak als mogelijk doch uiterlijk om de twee jaar te monitoren of de normering nog bijdraagt aan een leefbare geursituatie in de gemeente.

Geurgevoelig object

In de Geurwet staat een definitie opgenomen van een geurgevoelig object als toetsing bij de milieuvergunningverlening en de ruimtelijke ordening ('omgekeerde werking'). Deze definitie is niet eenduidig te gebruiken in de uitvoeringspraktijk. Zodoende hebben de vakafdelingen Vergunningen en RME een nadere uitwerking van deze definitie opgesteld om in de uitvoeringspraktijk niet willekeurig objecten te definiëren. Uiteraard is deze uitwerking gevoelig voor jurisprudentie. Wel geeft deze uitleg voor bedrijven en burgers op dit moment wel zicht op het vertrekpunt van de gemeente bij de beoordeling van een geurgevoelig object. Alleen een 'geurgevoelig object' wordt overigens tegen overmatige geurhinder beschermd. In de wet staat: *Een geurgevoelig object is een gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt.*

De definitie bestaat aldus uit vier onderdelen:

1. Het object is een gebouw.

Het moet gaan om een gebouw. Aan een terrein wordt in de Wgv geen bescherming (meer) geboden. In de bouwregelgeving is een gebouw elk bouwwerk, dat a) een voor mensen toegankelijke, b) overdekte, c) geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt (vergelijk artikel 1, van de Woningwet). Als gebouw kunnen woningen, woonboten (met vaste ligplaats) of woonwagens (met vaste standplaats) worden aangemerkt, maar ook andere gebouwen zoals kantines of kantoren – mits uiteraard ook aan de drie andere onderdelen van de definitie van geurgevoelig object wordt voldaan.

2. Het gebouw is bestemd voor menselijk wonen of menselijk verblijf.

Een gebouw moet niet alleen feitelijk voor wonen of verblijven zijn bedoeld (zie derde onderdeel van de definitie) maar die functie moet ook juridisch-planologisch worden toegestaan.

3. Het gebouw is blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf.

Hiermee wordt voorkomen dat bijvoorbeeld een half ingestorte woning nog beschermd wordt. Dit criterium kan ook houvast bieden bij de vraag welke delen van een gevoelig object, beschermd moeten worden. Zo hoeft bijvoorbeeld een garage niet tot het geurgevoelige object te worden gerekend. Dit betekent ook dat een toiletgebouw of technische ruimte geen geurgevoelig object is aangezien het niet geschikt is voor menselijk verblijf.

4. Het gebouw wordt permanent -of op een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik- voor menselijk wonen of menselijk verblijf gebruikt.

De mens is gevoelig voor geurhinder, maar de gebouwen, waar die mens woont of verblijft, worden aangemerkt als geurgevoelig object. Het is niet relevant of het verblijf wordt uitgeoefend door hetzelfde individu of door verschillende personen. Ook de omvang van de groep mensen, die op de locatie verblijft, bepaalt niet of een object geurgevoelig is. De verblijfsduur is bepalend. Dat heeft als consequentie dat, voorzover de totale verblijfsduur overeenkomt, de kortdurende aanwezigheid door meerdere mensen is gelijkgesteld met de langdurige aanwezigheid door één of enkele mensen.

Mede gezien de eerder genoemde vereiste beschermingswaardigheid zijn er aanwijzingen om niet al te snel aan te nemen dat er sprake is van gebruik van een gebouw voor menselijk verblijf. De letterlijke betekenis is immers 'zich ergens ophouden' of 'ergens vertoeven'. Dit vereist een langere tijdsspanne en een bewustzijns-element met betrekking tot het verblijven dat in tegenstelling staat tot een kortstondige en willekeurige aanwezigheid. Om vervolgens te bepalen of aan het vierde criterium is voldaan zijn de volgende deelcriteria van belang:

Er moet zijn voldaan aan een langdurige aanwezigheid van één of enkele personen binnen het gebouw (Daarbij maakt het nogmaals niet uit of er één persoon langere tijd aanwezig is of diverse personen kortere tijd). Wel is een woonfunctie een sterkere indicatie dat er sprake is van permanent of daarmee vergelijkbaar gebruik dan een kantoorfunctie.

Het gebruik moet vanwege de intensiteit, langdurigheid of kwetsbaarheid van de groep ook beschermingswaardig zijn (Er moet zijn voldaan aan de relativiteitseis).

Bij een kantoorfunctie moeten er aantoonbaar gedurende een langere tijd (meerdere mensen) aanwezig zijn.

Bedrijven zijn met name geurgevoelig (oude term is stankhindergevoelig) indien het bedrijven betreft waar hoge concentraties van mensen werkzaam zijn vanwege de arbeidsintensieve productiewijze en indien het betreft bedrijven met een hoge bezoekersintensiteit.

Bedrijfstypen uit de voedings- en genotmiddelenindustrie moeten naar hun aard als stankgevoelig worden aangemerkt.

In beginsel moet elk geval apart beoordeeld worden op grond van de verblijfsduur en de intensiteit van het gebruik. Om te voorkomen dat deze beoordeling tot willekeur zal leiden en om de uniformiteit te bevorderen bij vergunningverlening worden de onderstaande richtlijnen meegegeven bij deze beoordeling. De verblijfsduur is per object wisselend. Uit jurisprudentie blijkt dat de verblijfsduur gekoppeld wordt aan de openingstijden van een voorziening per dag/week/jaar. Gelet op deze jurisprudentie en in het licht van de Geurwet voldoen gebouwen vaak niet aan het criterium “permanent of daarmee vergelijkbaar gebruik”. Voorgesteld wordt de onderstaande gebouwen als niet geurgevoelig te bestempelen:

Gebouwen van seizoensbedrijven met daadwerkelijke sluiting gedurende minimaal 3 maanden per jaar.

Gebouwen van bedrijven, die maximaal 4 dagen per week open zijn.

Gebouwen van bedrijven met openingstijden van minder dan 8 uren per dag.

Gebouwen waar gedurende de werktijden van minimaal 8 uur minder dan 5 personen, inclusief vakantiekrachten, werkzaam zijn (= gelijktijdig aanwezig)

Gebouwen waar werkzaamheden worden verricht met een (overduidelijke) aanwezigheid van een agrarische geur, zoals champignonteelt, glastuinbouw en verwerking van agrarische producten.

Gebouwen op terreinen met dagrecreatieve functie waarbij getoetst wordt aan de relativiteitseis (zie hiervoor).

Het advies is om de uitleg van een geurgevoelig object over te nemen. Concreet zijn dat de bovenstaande genoemde gebouwen die als niet geurgevoelig worden bestempeld.

Huisvesting arbeidsmigranten

In de discussie over de beoordeling van een geurgevoelig object is ook gediscussieerd over het verhogen van de normstelling van huisvestingslocaties van arbeidsmigranten. Op deze locaties verblijven de “bewoners” namelijk veelal tijdelijk. Ook werken deze medewerkers in de agrarische sector en kunnen op basis van het provinciale huisvestingsbeleid van buitenlandse werknemers zelfs gehuisvest worden op de bedrijven zelf (lees een intensieve veehouderij). De conclusie is echter dat het wijzigen van normstelling vooral onderbouwd wordt met een hoge achtergrondconcentratie van geur. Dergelijke achtergrondconcentraties in bepaalde gebieden hebben wij niet in Horst aan de Maas. Het argument van tijdelijk geldt ook voor toeristen, die de gemeente bezoeken. De verblijfsobjecten (bijvoorbeeld een hotel) van deze toeristen zijn overduidelijk een geurgevoelig object volgens de definitie uit de Geurwet. Daarnaast is een leefbare verblijfsomgeving van de arbeidsmigranten, die de bedrijven ondersteunen met arbeidskracht, ook een wenselijk uitgangspunt. Deze argumenten dragen bij aan het advies om voor de huisvestingslocaties van arbeidsmigranten geen andere normstelling te hanteren dan de standaardnormen uit de Geurwet. Dit past in het verlengde van de uitvoeringspraktijk dat in een stiltegebied voor geluid ook geen hogere normstelling wordt gehanteerd voor één lawaaimakende bedrijf.

Vervolg

De uitgangspunten van de geurbeoordeling staan in het document ‘Interpretatie quickscan veehouderijen en beoordeling noodzaak geurbeleid gemeente Horst aan de Maas’ geschetst. Het document wordt in eerste instantie (opiniërend) aangeboden aan de gemeenteraad. In deze raadsvergadering heeft de gemeenteraad uiteraard nog de mogelijkheden haar mening te ventileren en daar waar wenselijk de vormgegeven uitgangspunten aan te passen vanuit een kaderstellende rol. Hierna kan worden toegewerkt naar een besluitvormende raadsvergadering. Na vaststelling door de gemeenteraad kunnen de (gekozen) geurnormen worden gebruikt bij de vergunningverlening op de gebieden milieu en ruimtelijke ordening. Overigens worden bij de

huidige beoordelingen op het gebied van milieu en ruimtelijke ordening op dit moment de standaardnormen uit de Geurwet gehanteerd.

Burgemeester en wethouders van Horst aan de Maas

raadsbesluit

De raad van de gemeente Horst aan de Maas;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 2 september 2008, gemeenteblad 2008, no. 94;

gelet op het bepaalde in de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. om niet af te wijken van de standaard geurnormen uit de Geurwet voor het hele grondgebied van de gemeente;
2. als begrenzing van de bebouwde kom de begrenzing aan te houden uit het contourenbeleid van het POL welke wordt verfijnd op een nader door het college vast te stellen kaart;
3. de ontwikkelingen zo vaak als mogelijk doch uiterlijk om de twee jaar te monitoren en te bepalen of de normering nog bijdraagt aan een leefbare geursituatie in de gemeente;
4. met de uitleg over het geurgevoelig zijn van een gebouw in te stemmen en de volgende gebouwen te bestempelen als niet geurgevoelig:

Gebouwen van seizoensbedrijven met daadwerkelijke sluiting gedurende minimaal 3 maanden per jaar.

Gebouwen van bedrijven, die maximaal 4 dagen per week open zijn.

Gebouwen van bedrijven met openingstijden van minder dan 8 uren per dag.

Gebouwen waar gedurende de werktijden van minimaal 8 uur minder dan 5 personen, inclusief vakantiekrachten, werkzaam zijn (= gelijktijdig aanwezig)

Gebouwen waar werkzaamheden worden verricht met een (overduidelijke) aanwezigheid van een agrarische geur, zoals champignonteelt, glastuinbouw en verwerking van agrarische producten.

Gebouwen op terreinen met dagrecreatieve functie waarbij getoetst wordt aan de relativiteitseis (zie hiervoor).

5. ook voor de huisvestingslocaties van arbeidsmigranten geen andere normstelling te hanteren dan de standaardnormen uit de Geurwet.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 30 september 2008

Opdrachtgever: Gemeente Horst aan de Maas

Contactpersoon: Drs. D. Ploum

Uitgevoerd door: WINDMILL
Milieu I Management I Advies
Postbus 5
6267 ZG Cadier en Keer
Tel. 043 407 09 71
Fax. 043 407 09 72

Contactpersoon: ing. J.L.M.M. Brouwers
drs. O.A.M. Beckers

Datum: 9 april 2008

Rapportnummer: 2008.006.00-3

Interpretatie quickscan veehouderijen en beoordeling
noodzaak geurbeleid gemeente Horst aan de Maas

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Aanleiding	4
3	Kenschets intensieve veehouderij Horst aan de Maas	5
4	Wet geurhinder en veehouderij.....	6
4.1	Oude wetgeving versus nieuwe wetgeving	6
4.2	Geurbelasting en berekeningswijze	7
4.3	Gemeentelijk geurbeleid: verordening en gebiedsvisie	9
4.4	Bandbreedte geurverordening	10
4.5	Omgekeerde werking	11
5	Geursituatie intensieve veehouderijen.....	13
5.1	Achtergrondbelasting	13
5.2	Gewenste ruimtelijke ontwikkelingen	14
5.3	Ontwikkelingsruimte veehouderijen	15
6	Geursituatie vaste afstanddieren.....	17
7	Gemeentelijke invulling	19
7.1	Normstelling OU-dieren.....	19
7.2	Normstelling VA-dieren	19
7.3	Invloed toekomstige ontwikkelingen	20
7.4	Bebouwde kom / buiten bebouwde kom	20
7.5	Monitoring	22

Bijlagen

- I Definities en afkortingen
- II Indicatieve achtergrondbelasting huidige situatie
- III Indicatieve geurcontouren 3 ou en 14 ou rondom bouwblokken van veehouderijen
- IV Milieuruimte voor wat betreft vergunbare geurhinder op basis van de vaste wettelijke waarden (3 ou en 14 ou)
- V Begrenzing bebouwde kom

1 Inleiding

Op 1 januari 2007 is de nieuwe Wet geurhinder en veehouderij in werking getreden. Deze wet bevat standaardnormen voor geurbelasting veroorzaakt door veehouderijen. Deze moeten in acht genomen worden bij de beoordeling van aanvragen van vergunningen op basis van de Wet milieubeheer. De wet biedt de gemeente tevens de mogelijkheid binnen de daarin genoemde bandbreedte andere normen te hanteren, zodat ze een instrument in handen krijgt om de gewenste ruimtelijke ontwikkeling in haar gebied te sturen. De normen kunnen strenger zijn in overbelaste gebieden of juist ruimer in minder belaste gebieden. Indien de gemeente van deze afwijkingsbevoegdheid gebruik wenst te maken, dient een onderbouwing te worden opgenomen in een gebiedsvisie waarna de afwijkende normstelling wordt vastgelegd in een verordening, die door de gemeenteraad wordt vastgesteld.

Leeswijzer

In onderhavige rapportage vindt de afweging plaats of binnen de gemeente andere geurnormen noodzakelijk, dan wel wenselijk, zijn. Deze afweging vindt plaats aan de hand van de uitgevoerde quickscan veehouderijen. De resultaten van de uitgevoerde quickscan zijn in dit rapport geïnterpreteerd en vertaald naar een keuze voor het vervolgtraject met betrekking tot het wel/niet aanpassen van de standaard geurnormen uit de Wet geurhinder en veehouderij.

In deze rapportage staat in hoofdstuk 2 de aanleiding beschreven voor onderhavige rapportage. Hoofdstuk 3 geeft een uitleg over de situatie in Horst aan de Maas. Het hoofdstuk 4 gaat daarna dieper in op de geurwet. De conclusies die volgen uit de quickscan zijn weergegeven in hoofdstuk 5 en 6 waarna in hoofdstuk 7 de keuzes worden behandeld.

De diverse gehanteerde afkortingen en termen worden in bijlage I toegelicht.

2 Aanleiding

De gemeente Horst aan de Maas is een vitale landelijke gemeente met ruim 28.000 inwoners. Circa 96% van het gemeentelijk grondgebied behoort tot het buitengebied. De gemeente kent een opmerkelijk sterke economische basis en heeft een grote sociale cohesie. De kracht van de gemeente zit voor een belangrijk deel in de sterk ontwikkelde agri-business en de recreatieve voorzieningen in de gemeente, in combinatie met een rijkheid aan rust en natuur. De sterk ontwikkelde economie vormt een belangrijke pijler voor de leefbaarheid in zowel de kernen als in het buitengebied. Om de potenties van de gemeente in de toekomst ten volle tot ontwikkeling te kunnen laten komen heeft de gemeente een ontwikkelingsgerichte visie opgesteld. Deze visie is vastgelegd in het Masterplan Horst aan de Maas (2002) en de Kadernota Buitengebied (2004). Door het stellen van duidelijke prioriteiten worden enerzijds de bestaande waarden en belangen veilig gesteld en wordt anderzijds ruimte geboden aan de gewenste ontwikkelingen.

De volgende drie speerpunten van het gemeentelijk beleid spelen een belangrijke rol in de ruimtelijke keuzen:

- A. Agri-business
- B. Recreatie en toerisme
- C. Leefbaarheid

Deze speerpunten kunnen met elkaar botsen. De gemeente Horst aan de Maas wil haar beleidsdoelstellingen (onder andere) op basis van een verantwoorde geurnormering tot ontwikkeling brengen. Het doel van de gemeente Horst aan de Maas is dan ook om duidelijkheid te scheppen onder welke omstandigheden groei van de (intensieve) veehouderijsector mogelijk is. Onderzocht is of het mogelijk en wenselijk is om een afwijkend gemeentelijk beschermingsniveau vast te stellen.

Aanhoudingsbesluit

De gemeenteraad heeft op grond van artikel 7 van de Wet geurhinder en veehouderij op 6 februari 2007 een aanhoudingsbesluit genomen. Een aanhoudingsbesluit bevriest de milieuvergunningverlening aan veehouderijen voor een periode van maximaal één jaar. Op deze wijze wordt voorkomen dat veehouderijen tijdens het uitvoeren van de benodigde onderzoeken anticiperen op mogelijk toekomstig beleid en daarmee dit gewenste beleid frustreren.

Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten om door het uitvoeren van een quickscan te onderzoeken of er een noodzaak bestaat voor het hanteren van andere waarden en/of afstanden voor de geurbelasting dan de in de wet opgenomen standaardnormen.

Met ingang van 6 februari 2008 is het genomen aanhoudingsbesluit vervallen en worden vergunningaanvragen weer binnen de reguliere termijnen afgehandeld. Uit het feit dat kort na 6 februari 2008 geen grote aantallen agrarische vergunningaanvragen zijn ingediend, mag worden opgemaakt dat de agrarische sector niet of nauwelijks is gehinderd door het eerder genomen aanhoudingsbesluit.

3 Kenschets intensieve veehouderij Horst aan de Maas

De regio's Noord Limburg en Zuid-Oost Brabant zijn typische gebieden waar van oudsher de intensieve veehouderij gevestigd is. Tijdens de eerste maanden van 1997 ging dan ook een schokgolf door deze regio's vanwege de uitbraak van varkenspest en het ruimen van dieren. De Rijksoverheid kondigde daarom een pakket maatregelen aan, waaronder een grootscheepse ruimtelijke ingreep in gebieden waar de intensieve veehouderij tot problemen had geleid; de reconstructie van de zandgebieden. Op basis van de Reconstructiewet zijn voor deze gebieden dan ook Reconstructieplannen gemaakt. In alle reconstructieplannen is landbouwontwikkeling een belangrijk thema. Centraal daarin is de discussie over zonering van de intensieve veehouderij. Met zonering willen wij komen tot een nieuwe ruimtelijke inrichting. Op plekken die zich daarvoor lenen krijgt de intensieve veehouderij de kans om te groeien, elders krijgen andere functies zoals wonen of natuur de voorrang. Voor de ontwikkeling van de intensieve veehouderij zijn landbouwontwikkelingsgebieden (LOG) aangewezen. In deze landbouwontwikkelingsgebieden wordt ruimte geboden voor nieuwvestiging en uitbreiding van agrarische bedrijven. De intensieve veehouderij krijgt in LOG's meer ruimte voor bedrijfsontwikkeling binnen de geldende wettelijke kaders. Door de initiatieven van grootschalige intensieve veehouderijen bestaat voor dit thema op dit moment veel publieke belangstelling. Zo ook in Horst aan de Maas.

De gemeente Horst aan de Maas valt binnen het gebied Noord en Midden Limburg. Ook voor dit gebied is een Reconstructieplan opgesteld. Daarin zijn voor de gemeente een aantal zoekgebieden voor landbouwontwikkelingsgebieden (potentiële LOG's) aangewezen. In het coalitieprogramma 2006-2010 is afgesproken dat het LOG Witveldweg verder uitgewerkt dient te worden. Op 12 februari 2008 is door de gemeenteraad de gebiedsvisie voor het LOG Witveldweg vastgesteld. In deze gebiedsvisie is ten aanzien van het aspect geur gekozen voor het handhaven van de standaard geurnormen zoals opgenomen in de Wgv.

Om een beeld te schetsen van de intensieve veehouderij in Horst aan de Maas wordt in de onderstaande tabel een kort overzicht van het aantal bedrijven opgenomen.

Tabel 1: Intensieve veehouderijen in Horst aan de Maas

Intensieve Veehouderij	Aantal	Opmerking
Pluimveehouderijen	26	Waarvan 3 gemengde bedrijven met varkens
Varkenshouderijen	111	Waarvan 3 gemengde bedrijven met pluimvee
Rundveehouderijen	80	Waarvan 8 gemengde bedrijven met varkens of pluimvee
Kalverenmesterijen	9	
Pelsdierenhouderijen	1	
Schapenhouderijen	6	Waarvan 1 gemengd bedrijf met pluimvee

Gemeente Horst aan de Maas omvat circa 220 intensieve veehouderijen. Deze intensieve veehouderijen zijn in tegenstelling tot het beeld in de omliggende gemeenten en het gebied Zuid-Oost Brabant veelal niet geclusterd gelegen.

4 Wet geurhinder en veehouderij

4.1 Oude wetgeving versus nieuwe wetgeving

Beoordelingswijze

Bij het verlenen van milieuvergunningen voor veehouderijen en bij ruimtelijke besluiten moet rekening worden gehouden met geuroverlast van veehouderijen.

Tot 1 januari 2007 werd de systematiek van de Wet stankemissie veehouderijen (Wsv) gebruikt. Hierin werd uitgegaan van de mestvarkeneenheid (mve) als standaardrekeneneenheid om de geuremissie van een veehouderij uit te drukken. Een mve vertegenwoordigde de geuruitstoot van één vleesvarken in een traditioneel huisvestingssysteem. De geuremissie van andere dieren werd via omrekeningsfactoren vertaald naar mve's.

Verder was sprake van een onderscheid in diverse omgevingscategorieën die gebaseerd was op de gevoeligheid van de omgeving voor stankhinder. Hoe groter het aantal mve's, hoe groter de afstand tussen veehouderij en stankgevoelig object diende te zijn. Hierbij was de omgevingscategorie van grote invloed op de aan te houden afstand.

De op 1 januari 2007 in werking getreden Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het nieuwe beoordelingskader voor vergunningverlening aan veehouderijen. De nieuwe wet is vergelijkbaar met de geurregelgeving in de industrie. Gelijk aan de oude systematiek wordt op basis van de aantallen en diersoorten de geuruitstoot van een inrichting bepaald, maar de nieuwe wet gaat hierbij uit van een geuremissie uitgedrukt in odour units per seconden.

Anders dan de oude geurwet wordt deze geuremissie niet vertaald in een aan te houden afstand, maar wordt de geurimmissie (waarneembare geur in de omgeving van het bedrijf) berekend en getoetst aan een geurconcentratienorm op geurgevoelige objecten (uitgedrukt in odour units per m³). Hierbij wordt gewerkt met een geurverspreidingsmodel. De theoretische stankcirkel verandert hierdoor in een reële geurcontour die, doordat rekening wordt gehouden met gebouwen en weersinvloeden, grillig van vorm kan zijn.

In de Wgv wordt geen onderscheid meer gemaakt in omgevingscategorieën, maar alleen nog in binnen en buiten de bebouwde kom. Geurgevoelige objecten in de bebouwde kom worden zwaarder beschermd dan geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom. Bovendien wordt er een onderscheid gemaakt in concentratie gebieden en niet-concentratiegebieden. De achterliggende gedachte hiervan is dat hinderbeleving in gebieden verschillend is. Zo zal een 'landelijke geur' in een stedelijk gebied eerder als hinderlijk worden ervaren dan in een landelijk gebied. Daarentegen zal bijvoorbeeld verkeerslawaaï in een landelijk gebied eerder als hinderlijk worden ervaren dan in een stedelijk gebied.

De gemeente Horst aan de Maas ligt in een concentratiegebied. De wettelijke waarden betreffen hier 3 oue/m³ in de bebouwde kom en 14 oue/m³ buiten de bebouwde kom.

Net als bij de oude stankregels gelden er voor bepaalde diercategorieën zoals paarden, vaste afstanden tussen de emissiepunten en de buitenzijde van een geurgevoelig object waaraan moet worden voldaan.

Daarnaast geldt bij alle diercategorieën dat altijd een te respecteren minimumafstand tussen de buitenzijde van een dierenverblijf en de buitenzijde van een geurgevoelig object dient te worden aangehouden.

Nieuwe normen

De Wgv heeft als doelstelling 'normneutraal' te zijn. Dat wil zeggen dat de normstelling in de Wgv zo is gekozen dat per saldo de uitbreidingsmogelijkheden voor de gehele veehouderijsector ongeveer gelijk blijven ten opzichte van het oude beoordelingskader.

Ook de bescherming van objecten zal gemiddeld genomen niet wijzigen. Dit laatste kan inzichtelijk gemaakt worden in een vergelijking van het percentage gehinderden op basis van de oude en nieuwe wetgeving:

		Percentage gehinderden in een concentratie gebied ¹
Oude geurwet (Wsv)	Cat I & II (<i>≈ bebouwde kom</i>)	11% tot 14%
	Cat III & IV (<i>≈ buitengebied</i>)	22% tot 36%
Nieuwe geurwet (Wgv)	Bebouwde kom	≥ 8%
	Buiten gebied	≥ 25%

Het bovenstaand weergegeven percentage geurgehinderden zegt niets over het feit of de aanwezige mensen de geur ook werkelijk als hinderlijk ervaren. De mate waarin mensen geur als hinderlijk ervaren is afhankelijk van de mate van blootstelling, maar ook van bijvoorbeeld de onaangenaamheid van de geur en de binding die de mensen hebben met het bedrijf dat de geur veroorzaakt. De geurhinder is uitgedrukt als percentage. Een geurhinderpercentage van bijvoorbeeld 25% betekent dat 25% van de inwoners in een telefonische enquête heeft aangegeven 'soms of vaak last van geur van stallen van veehouderijen' te ondervinden.

Behalve het percentage geurgehinderden, is ook het absolute aantal geurgehinderden van belang. Bescherming van de bebouwde kom heeft meer effect op het absolute aantal gehinderden dan bescherming van het buitengebied. Bijvoorbeeld: 25% hinder in een gebied met 10 inwoners betekent dat 2 à 3 mensen hinder ondervinden, terwijl 25% hinder in een gebied met 1.000 inwoners betekent dat 250 mensen hinder ondervinden.

Afwijkingsbevoegdheid

Op basis van de nieuwe wet kunnen gemeenten in een gemeentelijke verordening naar beneden en naar boven afwijken van de normen. Deze 'bandbreedte' geeft ruimte om lokaal maatwerk te leveren. Iedere gemeente mag zelf bepalen welke norm het beste bij haar eigen gebied en toekomstige ruimtelijke plannen past.

4.2 Geurbelasting en berekeningswijze

De geurbelasting wordt uitgedrukt in aantallen odour units in een volume-eenheid lucht (ou/m³: odour units per kubieke meter lucht). Eerst wordt de geuremissie berekend door het aantal dieren te vermenigvuldigen met de betreffende geuremissiefactor.

¹ De tabel is toegespitst op concentratiegebied aangezien gemeente Horst aan de Maas in een dergelijk gebied is gelegen.

Vervolgens wordt de geuremissie vanuit de gezamenlijke dierenverblijven ingevoerd in een rekenmodel waarmee de verspreiding van de geur in de omgeving wordt berekend. Bij deze berekening spelen windrichting, ruwheid van het terrein en hoogte van het gebouw een rol. De uitkomst hiervan is de geurbelasting van de dierenverblijven van een veehouderij op een geurgevoelig object.

Geurgevoelig object

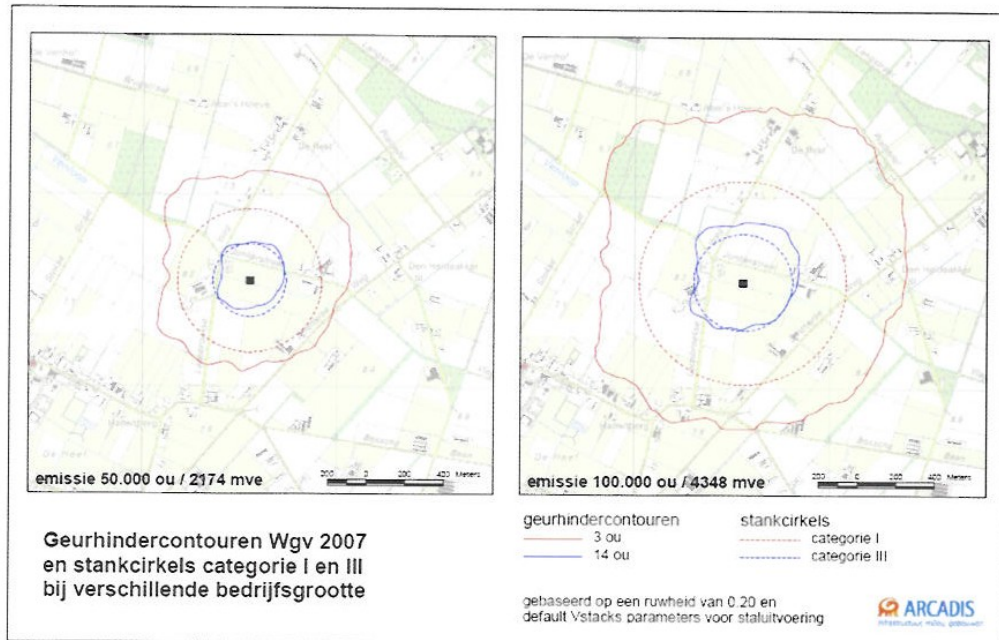
Onder een 'geurgevoelig object' wordt verstaan een gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze wordt gebruikt. Voorbeelden van geurgevoelige objecten zijn woningen, ziekenhuizen, verzorgingstehuizen of gevangenissen aangezien hier sprake is van permanent verblijf of daarmee vergelijkbare wijze van gebruik. Objecten voor dagrecreatie zoals zwembaden en speeltuinen worden (in tegenstelling tot de oude stankregelgeving) niet als geurgevoelig object aangemerkt. Opgemerkt wordt dat er geen onderscheid meer is in verschillende soorten geurgevoelige objecten. Een burgerwoning, een hotel, een ziekenhuis of een woning bij een tuinbouwbedrijf worden allemaal hetzelfde behandeld. Alleen een woning bij een veehouderijbedrijf wordt lichter beschermd. Daarvoor geldt een minimale vaste afstand van 50 meter (buiten de bebouwde kom).

Onder de oude stankregelgeving is diverse jurisprudentie verschenen over de vraag wanneer een gebruik te beschouwen is als met "met wonen gelijk te stellen verblijf" (bv bij kantoren en werkplaatsen). In hoeverre de uitspraken uit de oude regelgeving kunnen worden doorgetrokken onder de Wgv is vooralsnog onduidelijk. Jurisprudentie op basis van de Wgv zal de definitie van een geurgevoelig object verder aanscherpen en verduidelijken.

Specifieke afwijkingen

Hoewel de geurnormen in de Wgv per saldo voor de gehele veehouderijsector ongeveer gelijk blijven, dus 'normneutraal' zijn, kunnen voor individuele bedrijven de uitbreidingsmogelijkheden wél sterk zijn veranderd, onder andere omdat rekening wordt gehouden met plaatselijke omstandigheden. Zo kunnen bedrijven die vóór 1-1-2007 geen knelpunt vormden, op basis van de nieuwe wetgeving wel een knelpunt vormen. Deze situatie kan het geval zijn bij met name de grotere bedrijven. In onderstaande figuur is dat geïllustreerd.

Figuur 1: Vergelijking contouren oude wetgeving en Wet geurhinder en veehouderij

In voorgaande situaties dienen de vergunde rechten van de inrichtingen te worden gerespecteerd. Het terugdringen van de geurhinder kan echter wel worden afgedwongen bij de toetsing van de aanvraag om milieuvergunning aan de best beschikbare technieken (BBT). Op grond van de Wgv is het mogelijk om voorschriften in de milieuvergunning op te nemen voor de geuremissie vanuit dierenverblijven door het toepassen van BBT.

4.3 Gemeentelijk geurbeleid: verordening en gebiedsvisie

De gemeenteraad is bevoegd om bij gemeentelijke verordening van de normen in de Wet geurhinder en veehouderij af te wijken, binnen bepaalde in de wet verankerde grenzen. Anders dan voorheen is het mogelijk maatwerk te leveren, niet per bedrijf of object, maar per gebied. Zo kunnen oplossingen worden gezocht voor de spanning tussen voortbestaan/ontwikkeling van veehouderijen en de ontwikkeling van dorpskernen of recreatie. De gemeenteraad kan zo een balans vinden tussen de gewenste ruimte voor de veehouderijen enerzijds en de bescherming van gevoelige objecten anderzijds.

Om te komen tot een gemeentelijk geurbeleid dienen in grote lijnen de volgende stappen te worden doorlopen:

- 1) Besluiten tot nader onderzoeken noodzaak aanpassen standaard geurnormen;
- 2) Nemen aanhoudingsbesluit (geldigheidsduur, maximaal 1 jaar);
- 3) Uitvoeren quickscan;
- 4) Interpretieren resultaten quickscan en de uitkomsten vergelijken met de gewenste ruimtelijke ontwikkeling binnen de gemeente;
- 5) Keuze maken of afwijking van de normen wel /niet noodzakelijk wordt geacht;

Indien afwijking van de normen noodzakelijk wordt geacht dienen aanvullend nog de volgende stappen te worden doorlopen:

- 6) Opstellen gebiedsvisie. De gebiedsvisie omvat de ruimtelijke visie op de ontwikkeling van het grondgebied, waarbij een relatie wordt gelegd met de bestaande en te verwachten achtergrondbelasting aan geur in het gebied.
- 7) Op basis van de gebiedsvisie wordt een geurverordening opgesteld waarin de afwijkende normstelling wordt vastgelegd;
- 8) Indien het aanhoudingsbesluit nog van kracht is, kan dit worden ingetrokken (tevens indien stap 5 het eindpunt betreft).

4.4 Bandbreedte geurverordening

In de Wgv wordt onderscheid gemaakt in twee soorten dieren:

- dieren waarvoor een geuremissiefactor (uitgedrukt in odour units per seconde) is opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv). Met behulp van deze geuremissiefactor kan de geurbelasting op een 'geurgevoelig object' (ggo) worden berekend en worden getoetst aan de geurnorm. Deze dieren noemen we verder **odour unit-dieren, afgekort als OU-dieren**. Dit zijn bijvoorbeeld varkens en kippen. Van deze bedrijven kan dan ook de geurbelasting op een geurgevoelig object berekend worden.
- dieren waarvoor géén geuremissiefactor is bepaald. Voor deze dieren geldt een minimaal te respecteren afstand ('vaste afstand') tussen het emissiepunt van een dierenverblijf en de buitenzijde van een 'geurgevoelig object' (ggo). Deze dieren noemen we verder **vaste afstand dieren, afgekort als VA-dieren** (bijvoorbeeld paarden en melkkoeien).

Bij de beoordeling van vergunningaanvragen van individuele veehouderijen dient bepaald te worden of de normen voor geurbelasting niet overschreden worden. Gemeenten kunnen op grond van de Wgv binnen een bepaalde bandbreedte variëren met de bescherming van geurgevoelige objecten.

Odour-unit dieren (OU-dieren)

De gemeente Horst aan de Maas ligt in een concentratiegebied zoals bedoeld in de Meststoffenwet. Daarmee geldt voor de gemeente Horst aan de Maas een standaardnorm van $14 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ voor een ggo buiten de bebouwde kom en een norm van $3 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ voor een ggo binnen de bebouwde kom.

De in de wet toelaatbare grenzen voor het afwijken van de waarde voor de geurbelasting zijn opgenomen in onderstaande tabel. Omdat de gemeente Horst aan de Maas is gelegen in een concentratiegebied zijn de minimale en maximale waarden als volgt:

Tabel 2: Bandbreedte geurverordening OU-dieren

Concentratiegebied	Geurbelasting op een ggo (ou_E/m^3)		
	Min.	standaard norm	Max.
binnen bebouwde kom	0,1	3,0	14,0
buiten bebouwde kom	3,0	14,0	35,0

Vaste afstand dieren (VA-dieren)

Voor vaste afstandsdieren geldt dat de afstand tussen het emissiepunt van de stal en de buitenzijde van het ggo minimaal:

- 100 meter moet bedragen indien het ggo in de bebouwde kom is gelegen;
- 50 meter moet bedragen indien het ggo buiten de bebouwde kom is gelegen.

De Wgv biedt de mogelijkheid om bovengenoemde afstanden te wijzigen. De minimale vereiste afstand tussen de gevel van de stal en de gevel van een ggo blijft respectievelijk 50 meter en 25 meter ten opzichte van een ggo gelegen binnen en buiten de bebouwde kom. De minimale vereiste afstanden kunnen dus zowel verkleind worden als vergroot (zie tabel 2).

Tabel 3: Bandbreedte geurverordening VA-dieren

Concentratiegebied	Vaste afstanden tot een ggo (m)		
	Min.	standaard norm	Max.
binnen bebouwde kom	50	100	onbeperkt
buiten bebouwde kom	25	50	onbeperkt

Een van de standaardnormen afwijkende norm dient in een verordening te worden geformaliseerd.

Uitzonderingen op voorgaande tabellen zijn de ruimte-voor-ruimte woningen. Daarnaast gelden voor voormalige bedrijfswoningen bij veehouderijen onbeperkte afwijkmogelijkheden. Voor een bedrijfswoning bij een veehouderij geldt uitsluitend een afwijkmogelijkheid voor de te respecten afstand ten opzichte van de va-dieren.

4.5 Omgekeerde werking

Een uitbreiding aan de rand van een woonkern, een camping in het buitengebied, een nieuwe veehouderij, een nieuw bedrijventerrein. Dit zijn allemaal voorbeelden van situaties waar de afdeling ruimtelijke ordening van gemeenten mee te maken krijgt. Wanneer in de omgeving veehouderijen aanwezig zijn, dient bij bovengenoemde ontwikkelingen ook de Wgv te worden betrokken.

De Wgv wordt gebruikt om de geurhinder van inrichtingen die een vergunning Wet milieubeheer aanvragen te beoordelen. Indirect heeft deze wet ook consequenties voor de ontwikkeling van nieuwe ruimtelijke projecten. Dit wordt de omgekeerde werking genoemd. Een geurnorm is bedoeld om mensen te beschermen tegen geurhinder, omgekeerd moet het bevoegd gezag dan ook niet toestaan dat nieuwe projecten gerealiseerd worden op plaatsen waar de geurhinder onaanvaardbaar hoog is of door geprojecteerde nieuwe ontwikkelingen te hoog zal worden. De grondslag hiervan ligt in de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro). Bij besluitvorming omtrent een bestemmingsplan moet worden bepaald of er sprake is van een 'goede ruimtelijke ordening'. Er moet worden nagegaan of een partij onevenredig in haar belangen wordt geschaad.

Voor geurhinder betekent dit dat de volgende aspecten nader onderzocht moeten worden:

- is er ter plaatse een goed woon- en verblijfsklimaat gegarandeerd?
- wordt niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad?

Grootste wijziging van de Wgv ten opzichte van eerder geldende wettelijke kaders is de wijze waarop de geurbelasting bepaald wordt. In bestaande jurisprudentie is vastgelegd dat bouwen in bestaande geurcirkels niet is toegestaan. Als deze lijn doorgetrokken wordt richting de Wgv is het niet toegestaan geurgevoelige objecten te bouwen binnen de berekende geurcontouren van de geldende norm.

Vaste rechtspraak is dat bij nieuwe gevoelige bestemmingen sprake moet zijn van een "aanvaardbaar woon- en leefklimaat", hetgeen in het algemeen met zich meebrengt dat de afstandsnormen moeten worden aangehouden. In de ruimtelijke ordening is op dit punt niets veranderd. Nog steeds zullen bestemmingsplannen en vrijstellingen een 'aanvaardbaar woon- en leefklimaat' moeten waarborgen. Er is dus ook geen reden om aan te nemen waarom de omgekeerde werking nu niet meer van kracht zou zijn. Veranderd is slechts de wijze waarop bepaald wordt wat een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is. Daarvoor vormt de normstelling van de Wet geurhinder en veehouderij het huidige kader.

5 Geursituatie intensieve veehouderijen

Zoals reeds is aangehaald in paragraaf 4.3 dient een eventuele geurverordening te worden onderbouwd met een zogenaamde gebiedsvisie. Om een duidelijk beeld te krijgen of een gemeentelijke gebiedsvisie nodig is, is het van belang inzicht te krijgen in de huidige geursituatie en toekomstige ontwikkelingen. Er is daarom een quickscan uitgevoerd naar de mogelijke geurknelpunten binnen de gemeente rond veehouderijbedrijven. In het tweede en derde kwartaal van 2007 is een dergelijke quickscan uitgevoerd door ARCADIS.

In de quickscan is antwoord gezocht op de volgende 3 vragen:

- 1) Heerst er binnen het gemeentelijk grondgebied een acceptabel leefklimaat ten aanzien van de **achtergrondconcentraties** aan geur?
- 2) Worden de **gewenste ruimtelijke ontwikkelingen** belemmerd door de bestaande veehouderijen (rekening houdende met de omgekeerde werking)?
- 3) Bestaat er voldoende **ontwikkelingsruimte** voor veehouderijen op basis van de standaard geurnormen.

5.1 Achtergrondbelasting

Om een waardeoordeel te kunnen geven over de kwaliteit van het leefmilieu binnen de gemeente Horst aan de Maas is (op basis van de huidige vergunde situatie) berekend welke achtergrondbelasting aan geur binnen de gemeente aanwezig is. De achtergrondbelasting is de geurbelasting als gevolg van de veelheid aan veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object (inclusief buurgemeenten). Dit wordt ook wel de cumulatie van stankhinder genoemd. De kaart met de achtergrondbelasting is in bijlage II opgenomen.

De berekende achtergrondbelastingen dienen te worden vertaald in milieukwaliteitscriteria. Hiervoor is aansluiting gezocht bij de criteria die het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) hanteert voor haar milieukwaliteitsrapportages en toekomstverkenningen voor het aspect geurhinder. Op basis van gegevens van het RIVM kan de berekende achtergrondbelasting zoals opgenomen op de kaart in bijlage II worden vertaald in een kans op geurhinder en kan hieraan een waardering (goed, redelijk goed, matig, tamelijk slecht, slecht, zeer slecht) worden gekoppeld. De classificatie van de achtergrondbelasting is af te lezen in tabel 4. Deze criteria worden als basis voor het acceptabele geurhinderniveau in de gemeente Horst aan de Maas gebruikt.

Tabel 4: Classificatie achtergrondbelasting in concentratiegebieden

Achtergrondbelasting Geur in ou/m ³	Mogelijke kans op geurhinder (%)	Beoordeling Leefklimaat
1-2	< 5	Zeer goed
3-6	5-10	Goed
7-12	10-15	Redelijk goed
14-18	15-20	Matig
20-26	20-25	Tamelijk slecht
28-36	25-30	Slecht
38-48	30-35	Zeer slecht
50-60	35-40	Extreem slecht

Bron: bijlage 6 en 7 Handreiking bij wet geurhinder en veehouderij)

Op basis van de kaart met de achtergrondbelasting wordt geconcludeerd dat het leefklimaat in de dorpskernen Griendstveen, America, Horst, Broekhuizen, Broekhuizenvorst, Lottum en Grubbenvorst voor het overgrote deel te classificeren is als 'zeer goed' tot 'goed'. Ook binnen de begrenzing van de recreatieparken 'Het Meerdal' en 'Park Loohorst' heerst een goed leefklimaat.

De achtergrondconcentratie in de kernen Meterik, Hegelsom, en Melderslo is iets hoger; het leefklimaat is hier te classificeren als 'goed' tot 'redelijk goed'.

Buiten de bebouwde kom wordt het leefklimaat op enkele plaatsen als matig tot slecht aangeduid en in een enkel geval zelfs als zeer slecht tot extreem slecht. Aangezien binnen de gemeente Horst aan de Maas in hoofdzaak verspreid liggende veehouderijen aanwezig zijn, wordt dit verslechterde leefklimaat niet veroorzaakt door het veelvoud aan veehouderijen, maar door de geuremissie van een enkel individueel bedrijf. Het leefklimaat wordt dan ook niet bepaald door de achtergrondbelasting, maar door de zogenaamde '**voorgroundbelasting**'. Met de voorgroundbelasting wordt de geurbelasting bedoeld van de veehouderij die de meeste geur bij het geurgevoelig object veroorzaakt. De voorgroundbelasting is dus altijd het gevolg van één veehouderij.

Het merendeel van de woningen met een slecht tot zeer slecht leefklimaat betreffen dan ook individueel "overbelaste" situaties. Deze overbelaste situaties betreffen bestaande situaties (op basis van vergunde rechten) die niet veranderen door de het nieuwe toetsingskader zoals vastgelegd in de Wgv.

Bij individueel overbelaste situaties zal de hinder in de toekomst afnemen dan wel verdwijnen door de (verplichte) toepassing van emissiearme systemen zowel op basis van het Besluit huisvesting (2010/2012) als op basis van de circulaire omgevingstoets Wet milieubeheer in het kader van de IPPC-richtlijn.

5.2 Gewenste ruimtelijke ontwikkelingen

Bij de voorbereiding van gewenste ruimtelijke ontwikkelingen moeten zoals in paragraaf 4.5 is aangegeven ten aanzien van de geurhinder de volgende vragen worden gesteld:

1. is er ter plaatse een goed woon- en verblijfklimaat gegarandeerd?
2. wordt niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad?

De eerste vraag wordt beantwoord door de beschouwing van de cumulatieve geurbelasting op de gewenste ontwikkeling door de veehouderijen in de omgeving van het plangebied. (achtergrondconcentratie, zie bijlage II).

De tweede vraag wordt bepaald door de geurbelasting van individuele bedrijven (voorgroundbelasting) waarbij de vergunde geurcontouren worden berekend vanaf de rand van het agrarisch bouwblok. De kaart in bijlage III geeft de indicatieve 3 ou-contour (norm geldend binnen de bebouwde kom) en de 14 ou-contouren (norm geldende

buiten de bebouwde kom) van alle veehouderijen in de gemeente Horst aan de Maas en van veehouderijen grenzend aan de gemeente Horst aan de Maas weer². Afhankelijk van de ligging van een plangebied binnen of buiten de bebouwde kom kunnen binnen de 3 ou- c.q. 14-ou contour geen geurgevoelige objecten worden gebouwd zonder dat de betreffende ondernemer in zijn belangen wordt geschaad.

Beoordeling knelpunten

Zoals reeds eerder is aangehaald liggen de veehouderijen binnen de gemeente Horst aan de Maas verspreid in het buitengebied en is geen sprake van sterke clustering van veehouderijen. Als gevolg van deze spreiding wordt het leefklimaat niet bepaald door de achtergrondbelasting, maar hoofdzakelijk door de belasting van individuele bedrijven (voorgroondbelasting).

Uit onderzoek is gebleken dat de beleving van de geurhinder als gevolg van de voorgroondbelasting hoger is dan de achtergrondbelasting. Bijvoorbeeld: indien één veehouderij een geurbelasting van $11 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ op een geurgevoelig object veroorzaakt, leidt dat tot meer hinder dan indien drie veehouderijen gezamenlijk $18 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ veroorzaken. Als vuistregel geldt dat de voorgroondbelasting bepalend is voor de hinder als de voorgroondbelasting meer dan de helft van de achtergrondbelasting bedraagt³.

Uit bijlage II en III kan afgeleid worden dat de verhoogde achtergrondbelasting op diverse plaatsen in de gemeente direct gerelateerd is aan de voorgroondbelasting afkomstig van individuele intensieve veehouderijen die kort nabij geurgevoelige objecten zijn gelegen. De geurcontour van de voorgroondbelasting van 14 ou_E komt hierbij overeen met de licht gele zone (matige milieukwaliteit, $11\text{-}16 \text{ ou}_E$). Het aantal gehinderden als gevolg van de voorgroondbelasting betreft hier 25% terwijl de achtergrondbelasting 13% tot 18% gehinderde tot gevolg heeft. De voorgroondbelasting is daarmee bepalend voor de hinderbeleving.

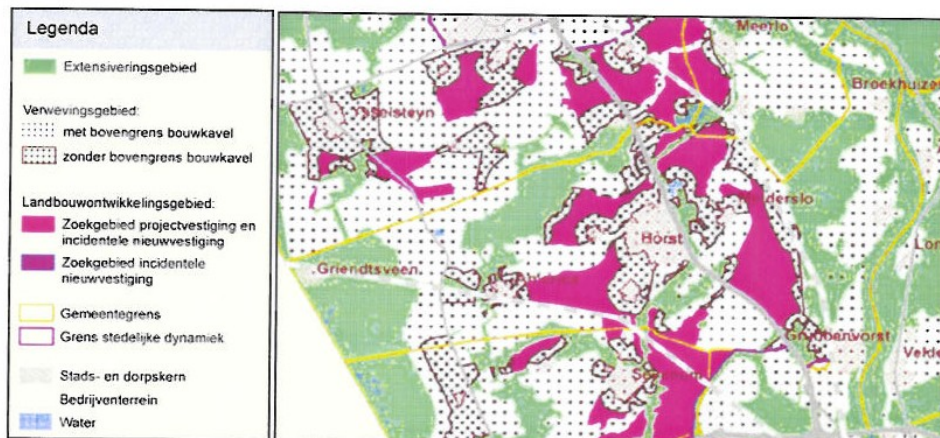
Indien knelpuntsituaties als gevolg van de voorgroondbelasting aan de orde zijn dient een oplossing te worden gezocht in een reductie van de geuremissie uit de stallen of in een extreem geval het beëindigen van de bedrijfsvoering van een intensieve veehouderij. Het vaststellen van een gebiedsbrede geurverordening is niet het aangewezen instrument om dit soort knelpuntsituaties op te lossen. Zoals al eerder aangegeven zullen individueel overbelaste situaties in de toekomst worden verbeterd dan wel worden opgelost door de (verplichte) toepassing van emissiearme systemen zowel op basis van het Besluit huisvesting (2010/2012) als op basis van de circulaire omgevingsstoets Wet milieubeheer in het kader van de IPPC richtlijn.

5.3 Ontwikkelingsruimte veehouderijen

De behoefte aan de afwijkende gemeentelijke normstelling kan volgen uit de behoefte aan sturing van de ruimtelijke spreiding en ontwikkeling (in omvang) van de intensieve veehouderij, aanvullend aan de sturing die volgt uit de integrale zonering intensieve veehouderij uit het Reconstructieplan. In de onderstaande figuur is de ligging van de integrale zonering uit het Reconstructieplan opgenomen.

² De feitelijke contouren zijn afhankelijk van de staluitvoering (zoals de hoogte van de stal of een schoorsteen). Bij de berekening is uitgegaan van de zogenaamde defaultwaarde. Dat betekent dat de 3- en 14 ou-contouren indicatief zijn en dat voor een exacte ligging van de geurcontouren op perceelsniveau, een nadere berekening noodzakelijk is, op basis van de exacte staluitvoering van het betreffende bedrijven.

³ Dit blijkt ook uit de hinderpercentages zoals opgenomen in bijlage 6 van de Handreiking: een achtergrondbelasting van $14 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ levert in een concentratiegebied 16% geurgehinderden op. Dit percentage geurgehinderden wordt door de voorgroondbelasting reeds bereikt bij een geurbelasting van $7 \text{ ou}_E/\text{m}^3$.

Berekend is welke vergunbare milieuruimte op het gebied van geur aanwezig is binnen de gemeente Horst aan de Maas, op basis van de standaardwaarden zoals die in de wet zijn opgenomen en de geïnventariseerde voor geurhinder gevoelige objecten. Deze kaart is in de bijlage IV opgenomen. Wanneer de kaart van het reconstructieplan over de kaart in bijlage IV wordt gelegd, wordt zichtbaar op welke locaties binnen de gemeente ontwikkelingsruimte voor de veehouderij aanwezig is en waar deze ook daadwerkelijk benut kan worden (immers geuruimte in een extensiveringsgebied kan niet worden benut).

De milieuruimte voor wat betreft de vergunbare geurhinder (theoretische ontwikkelruimte) is vergeleken met de integrale zonering. Hieruit is gebleken dat er in de gemeente Horst aan de Maas op grond van geurhinder voldoende uitbreidingsruimte aanwezig is voor nieuwvestiging en uitbreiding van veehouderijen. In de landbouwontwikkelingsgebieden (zoekgebieden) is op diverse plaatsen ruimte voor nieuwvestiging. De indicatieve ruimte loopt hier op tot maximaal 25.000 mve⁴ (in en nabij LOG Witveldweg). Ook in de verwevingsgebieden is voldoende ruimte voor uitbreiding van bestaande bedrijven (nieuw vestiging is hier niet toegestaan). Ook hier loopt de ruimte op tot maximaal 25.000 mve (nabij LOG Witveldweg).

Aandachtspunten ten aanzien van de ontwikkeling van geurhinder in de toekomst kunnen ontstaan in die gebieden waar er nu al sprake is van een relatief hogere geurbelasting en waar geurgevoelige objecten en intensieve veehouderijen in elkaars nabijheid zijn gelegen.

De locaties binnen de gemeente waar ontwikkelingen kunnen plaatsvinden hebben op dit moment geen hoge cumulatieve geurbelasting. Ten behoeve van een verdere ontwikkeling van de veehouderijsector binnen de gemeente is er op dit moment dan ook geen afwijkende normstelling noodzakelijk. Daarnaast heeft de raad d.d. 12 februari 2008 de gebiedsvisie LOG Witveldweg vastgesteld waarin expliciet de standaardnormen uit de Wgv worden gehanteerd. Hierbij is overwogen dat de standaardnormen de bedrijven stimuleren de best beschikbare technieken toe te passen, waarbij de leefbaarheid in het gebied acceptabel blijft en daarnaast nog voldoende ruimte wordt geboden aan veehouderijbedrijven om zich hier te vestigen en een levensvatbaar bedrijf te runnen. Er bestaat geen aanleiding om voor het resterende grondgebied van de gemeente Horst aan de Maas anders te redeneren.

⁴ 2500 mve komt overeen met 2.500 vleesvarkens op een traditionele huisvesting, 3.500 vleesvarkens met een chemische luchtwasser of 3.700.000 vleeskuikens met een chemische luchtwasser

6 Geursituatie vaste afstanddieren

Binnen de gemeente Horst aan de Maas zijn tevens agrarische bedrijven gelegen die niet zijn meegenomen in de berekening van de geurbelasting. Dit zijn de bedrijven waar dieren worden gehouden waarvoor in de Regeling geurhinder en veehouderij geen omrekeningsfactoren zijn opgenomen. Dit betreffen dus melkrundveehouderijen, paardenhouderijen, nertsenhouderijen, konijnenhouderijen en veehouderijen met zoogkoeien. Deze dieren veroorzaken echter wel een geuremissie waardoor geurhinder kan optreden. Om geurhinder te voorkomen dienen de stallen waar deze dieren worden gehouden op bepaalde afstand van een ggo te zijn gelegen. Voor de bedrijven stelt de wet vaste afstanden van 100 en 50 meter voor respectievelijk objecten binnen en buiten de bebouwde kom⁵. De Wgv stelt dat afwijking van deze afstanden mogelijk is tot respectievelijk 50 en 25 meter (zie tabel 3).

De in de Wgv opgenomen te respecteren afstanden gelden ongeacht het aantal dieren binnen de inrichting. Het maakt bijvoorbeeld geen verschil of binnen een paardenhouderij 5 of 50 paarden aanwezig zijn. Indien een veehouderij met vaste afstandsdieren voldoet aan de te respecteren vaste afstanden zal dan ook géén cumulatieve met overige bedrijven optreden. Aangezien in de gemeente tevens geen clustering van grote veehouderijen aan de rand van een woonbebouwing voorkomen, bestaat er dan ook geen aanwijzing dat het houden van vaste afstandsdieren een relevante bijdrage zal leveren aan de hoogte van de achtergrondbelasting. Het vergroten van de afstanden ten einde de achtergrondbelasting te verlagen is dan ook niet aan de orde.

Het verkleinen van de te respecteren vaste afstanden schept ruimte voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Tot op heden zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen geen duidelijke knelpunten ten aanzien van de te respecteren afstanden ten opzichte van vaste afstandsdieren geconstateerd. Uiteraard kunnen individuele gevallen mogelijk belemmeringen opleveren bij een ruimtelijke ontwikkeling, maar dit mag geen aanleiding zijn om de normstelling voor de gehele sector te wijzigen. Er bestaat dan ook geen aanleiding om af te wijken en de standaardnormen voor de vaste afstandsdieren te verkleinen.

Verkleining van de afstanden kan daarentegen wel mogelijkheden bieden voor bedrijven die momenteel niet voldoen aan de minimale vereiste afstanden genoemd in de Wgv en derhalve geen uitbreidingsmogelijkheden meer hebben. Op basis van ervaring in de vergunningenpraktijk lijkt er echter geen aanleiding te zijn om een dergelijke verkleining door te voeren; de vaste afstandsbedrijven liggen veelal in het buitengebied waar een afstand van 50 meter geldt. Deze beperkte afstand levert geen overduidelijke knelpunten op. In en nabij de bebouwde kom van de dorpskernen geldt een afstand van 100 meter. Deze afstand leidt mogelijk tot knelpuntsituaties. De omstandigheid dat gemeente Horst aan de Maas een agrarische gemeente is, betekent niet dat veehouderijen in dorpskernen worden gestimuleerd. De wettelijke afstandsnormen van 100 meter in de bebouwde kom zorgt ervoor dat deze bedrijven niet meer in dieren kunnen uitbreiden. Aangezien de bestaande bedrijven op geschikte

⁵ De onderlinge afstand tussen agrarische bedrijfswoningen met dieren is in de Wgv vastgelegd op 50 meter. Daarom zijn deze woningen niet meegenomen als ggo in de quicscan zoals omschreven in hoofdstuk 5..

locaties voldoende toekomstperspectief hebben bestaat er geen aanleiding om de vaste afstandnorm te wijzigen.

Opgemerkt wordt dat binnen de gemeente geen sprake is van klachtensituaties als gevolg van het houden van vaste afstandsdieren. Vanuit die ervaring bestaat er geen aanleiding te veronderstellen dat de standaard afstanden onvoldoende zijn om geurhinder nabij geurgevoelige objecten te voorkomen. Ook ten aanzien van de beoordeling van het woon- en leefklimaat bestaat er geen noodzaak voor het stellen van afwijkende afstanden; niet verwacht wordt dat een eventuele bijdrage van geurhinder als gevolg van de vaste afstandsdieren resulteert in een afwijkend woon- en leefklimaat als geschetst in paragraaf 5.1.

7 Gemeentelijke invulling

In de quickscan zijn de consequenties van de nieuwe geurwet voor de gemeente Horst aan de Maas in beeld gebracht. De quickscan heeft de volgende zaken in kaart gebracht:

- 1) De milieu- en leefkwaliteit voor wonen, werken en recreatie met toepassing van de wettelijke geurcontouren;
- 2) Geprojecteerde nieuwbouw van woningen en andere geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom en in het buitengebied in relatie tot door de wettelijke geurcontouren van veehouderijbedrijven ('omgekeerde werking');
- 3) De ontwikkelingsruimte van veehouderijen op basis van de wettelijke geurcontouren.

7.1 Normstelling OU-dieren

Uit de resultaten van de quickscan kan geconcludeerd worden dat binnen de gemeente geen grote clusters van veehouderijen voorkomen. Dit heeft als gevolg dat de achtergrondconcentraties over het algemeen laag zijn waarbij een goed tot redelijk goed leefklimaat wordt gerealiseerd. Op enkele plaatsen heerst een slechter leefklimaat dat wordt veroorzaakt door een hoge voorgrondbelasting. Het vaststellen van een geurverordening waarbij wordt afgeweken van de standaard normstelling teneinde de achtergrondconcentratie te verlagen wordt op dit moment dan ook niet noodzakelijk geacht. Ook de nog aanwezige ontwikkelruimte van de veehouderijen geeft geen aanleiding om de standaard normen aan te passen; met de standaardnormen wordt voldoende ruimte geboden aan veehouderijbedrijven om een levensvatbaar bedrijf te runnen. De bedrijven worden hierbij gestimuleerd de best beschikbare technieken toe te passen, waardoor de leefbaarheid in het gebied acceptabel blijft.

De norm van $3 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ is een prima toetsingsnorm voor de woonkernen in Horst aan de Maas en correspondeert met een goed leefklimaat. Binnen de gemeente Horst aan de Maas zullen dan ook de wettelijke waarden van $3 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ in de bebouwde kom en $14 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ buiten de bebouwde kom gehandhaafd worden. Deze normstelling belemmert de ontwikkelingsruimte van de veehouderijen niet en er ontstaan geen grote knelpunten bij verwachte ruimtelijke ontwikkelingen.

7.2 Normstelling VA-dieren

Ook voor de vaste afstanddieren bestaat er geen aanleiding om af te wijken van de standaard normen. Geconstateerd is dat:

- de vaste afstandbedrijven binnen de gemeente geen relevante bijdrage hebben aan het achtergrondniveau;
- tot op heden bij ruimtelijke ontwikkelingen geen structurele knelpunten ten aanzien van de te respecteren afstanden ten opzichte van vaste afstandsdieren zijn geconstateerd;
- de bestaande bedrijven op geschikte locaties voldoende toekomstperspectief hebben.

Opgemerkt wordt dat uit de quickscan geen conclusie kan worden getrokken over het aandeel va-bedrijven die wel/niet kunnen voldoen aan de standaardnormstelling.

Op basis van voorgaande kan geconcludeerd worden dat bij het hanteren van de standaard afstanden het leefklimaat binnen de gemeente niet nadelig wordt beïnvloed. Op basis van praktijkervaring blijkt dat een verkleining van de te respecteren vaste afstanden niet wenselijk en niet noodzakelijk is, zowel niet voor de ontwikkelingsruimte van de veehouderijen als voor de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente. Daarom is besloten om niet middels een gebiedsvisie af te wijken van deze standaard afstanden.

7.3 Invloed toekomstige ontwikkelingen

Groei van bedrijven

Een verdere ontwikkeling van de landbouwontwikkelingsgebieden kan zorgen voor een toename van de achtergrondconcentratie in de omgeving van deze gebieden. De toekomstige geurbelasting hangt af van het aantal nieuwvestigingen, de locatie en de soort stalsystemen en is op dit moment niet te bepalen. Bij de feitelijke invulling van de landbouwontwikkelingsgebieden dient rekening gehouden te worden met het aspect geurhinder en dienen de consequenties in kaart gebracht te worden.

Voor melkrundveehouderijen gelden vaste afstanden ten opzichte van ggo's. Deze afstanden gelden ongeacht de omvang van de veestapel. De melkrundveehouderijsector leent zich bij uitstek voor een doorgroei naar de intensieve veehouderijtak. Zo is in het Besluit Landbouw de bovengrens voor een meldingsplichtige veehouderij verhoogt van 110 stuks melkvee naar 200 stuks melkrundvee. In vergelijking met de intensieve veehouderij vinden in de melkrundveesector echter geen nieuwe ontwikkelingen plaats in het kader van reductie van de ammoniak- en/of geuremissie. Toekomstige geurhinder als gevolg van intensieve melkrundveehouderijen verdient dan ook de aandacht en kan aanleiding geven om de te respecteren vaste afstanden in de toekomst (afhankelijk van de bedrijfsgrootte) te verhogen.

Technische ontwikkelingen

Als gevolg van autonome ontwikkelingen in de agrarische wetgeving wordt de inrichtinghouder gestimuleerd/verplicht emissiereducerende maatregelen te nemen. Deze maatregelen resulteren in een afname van de geurbelasting:

- door (verplichte) toepassing van emissiearme systemen zowel op basis van het Besluit huisvesting (2010/2012) als op basis van de circulaire omgevingstoets Wet milieubeheer in het kader van de IPPC richtlijn kan verwacht worden dat de geuremissie in de toekomst zal afnemen;
- de ruimere huisvesting van dieren in het kader van het dierenwelzijn en de (hogere) technische installaties voor de geurreductie dragen bij aan hogere gebouwen. Een meerwaarde van een hoger gebouw is dat een hoger emissiepunt een bronmaatregel is om geuroverlast te minimaliseren.

7.4 Bebouwde kom / buiten bebouwde kom

Definitie bebouwde kom

Het begrip bebouwde kom is bij iedere Nederlander bekend. Toch is het lang niet altijd duidelijk of een situatie zich binnen of buiten de bebouwde kom voordoet. Vanuit verschillende taakvelden (Milieu, RO, Verkeer en Vervoer, Veiligheid) is de bebouwde kom van belang omdat er verschillende regelgeving is binnen en buiten de bebouwde kom.

Ook bij het toepassen van de geurnormen uit de Wgv is de definitie van bebouwde kom relevant: binnen de bebouwde kom gelden immers strengere geurnormen dan buiten de bebouwde kom. Ofschoon de definiëring van de bebouwde kom zo cruciaal is binnen de Wgv, geeft de Wgv géén begripsbepaling hieromtrent, net zo min als in de bijbehorende regeling dan wel in de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO). In de toelichting op de Wgv wordt vermeld dat als bebouwde kom wordt beschouwd: *het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijffunctie heeft en waarin (dus) veel mensen per oppervlakte-eenheid daadwerkelijk wonen of verblijven*. Gelet op de verwevenheid van de bebouwing in het buitengebied van de gemeente Horst aan de Maas kan vertaling van de term 'bebouwde kom' zoals genoemd in de Wgv onduidelijkheden opleveren. De afbakening van de 'bebouwde kom' in het licht van de Wgv is dan ook dringend gewenst.

Afbakening bebouwde kom

In de gemeente zijn tien dorpskernen te onderscheiden:

- America
- Broekhuizen
- Broekhuizenvorst
- Griendtsveen
- Grubbenvorst
- Hegelsom
- Horst
- Lottum
- Melderslo
- Meterik

Naast de tien kernen bestaat Horst aan de Maas uit een zeer groot buitengebied (ruim 12.000 ha) waarin tal van lintbebouwingen zijn gelegen. Nabij de kern America zijn tevens twee grote bungalowparken annex recreatieterreinen gesitueerd (Meerdal en Loohorst).

Met het oog op de beleidsdoelstellingen binnen de gemeente alsmede de beschrijving van de term bebouwde kom zoals opgenomen in de toelichting op de Wgv worden de tien kernen binnen de gemeente beschouwd als 'bebouwde kom'.

Ook de twee grote bungalowparken annex recreatieterreinen worden als bebouwde kom aangemerkt, aangezien

- deze parken door aaneengesloten bebouwing overwegend een verblijffunctie hebben waarin per oppervlakte-eenheid veel mensen verblijven;
- de bungalowparken zijn bedoeld voor het structureel verblijven van (tevens in de nachtperiode);
- de vakantiewoningen in de parken het hele jaar door gebruikt kunnen worden voor verblijf.

Voor het overige wordt het grondgebied als buitengebied (= 'buiten de bebouwde kom') beschouwd. Dit houdt dus logischer wijs in dat lintbebouwingen in het buitengebied van de gemeente niet als bebouwde kom worden beschouwd. In lintbebouwing is de concentratie aan woningen immers niet van dien aard dat gesproken kan worden van bebouwde kom.

Ten behoeve van de geurnormering wordt voor de begrenzing van de bebouwde kom aangesloten op het contourenbeleid zoals opgenomen in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg. Voor de recreatieparken wordt de begrenzing bepaald aan de hand van de plattegrond van het park. Bijlage V geeft een weergave van de bebouwde kom zoals bedoeld in deze notitie.

De voorgestelde begrenzing vormt het startpunt bij de beoordeling van een veehouderij op basis van de Wet geurhinder en veehouderij.

7.5 Monitoring

Het verdient aanbeveling de ontwikkelingen in de gemeente Horst aan de Maas te monitoren. Geadviseerd wordt om tweejaarlijks (met als eerst volgende ijkpunt 1 januari 2009) te inventariseren of gewenste ruimtelijke ontwikkelingen en de ontwikkelingen in de veehouderijsector (bijvoorbeeld de nadere invulling van het landbouwonwikkelingsgebied) binnen de gemeente alsnog aanleiding geven een gebiedsvisie in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij op te stellen. Daarnaast is het ook mogelijk dat, gekoppeld aan een ruimtelijke procedure (bijvoorbeeld voor nieuwe woongebieden of in het kader van de nadere invulling van het landbouwonwikkelingsgebied) tussentijds een voorstel aan de raad wordt gedaan om de geurnorm aan te passen.

Als instrument voor de benodigde monitoring kan gedacht worden aan een database-veehouderijen waaruit tweejaarlijks de achtergrondbelasting voor het grondgebied van Horst aan de Maas kan worden weergegeven en vergeleken met eerdere jaren.

Voor dit instrument is het noodzakelijk om in eerste instantie de benodigde database te vullen met de relevante exacte informatie (eenmalige actie). De informatie uit de quickscan is hiervoor niet afdoende aangezien de quickscan gebruik heeft gemaakt van grofmazige informatie en bij de berekeningen gebruik is gemaakt van defaultwaarden.

Met de op te zetten database wordt als het ware de nulsituatie vastgelegd van de geursituatie binnen de gemeente Horst aan de Maas.

De ontwikkelingen binnen de veehouderijen kunnen daarna periodiek worden bijgewerkt in de databank (mogelijk in eigen beheer) waarna vervolgens de geurbelasting in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente Horst aan de Maas kan worden gestuurd en geëvalueerd. Op deze wijze kan adequaat worden omgegaan met de steeds veranderende geursituatie binnen de gemeente Horst aan de Maas.

WINDMILL

MILIEU | MANAGEMENT | ADVIES

Judith Brouwers

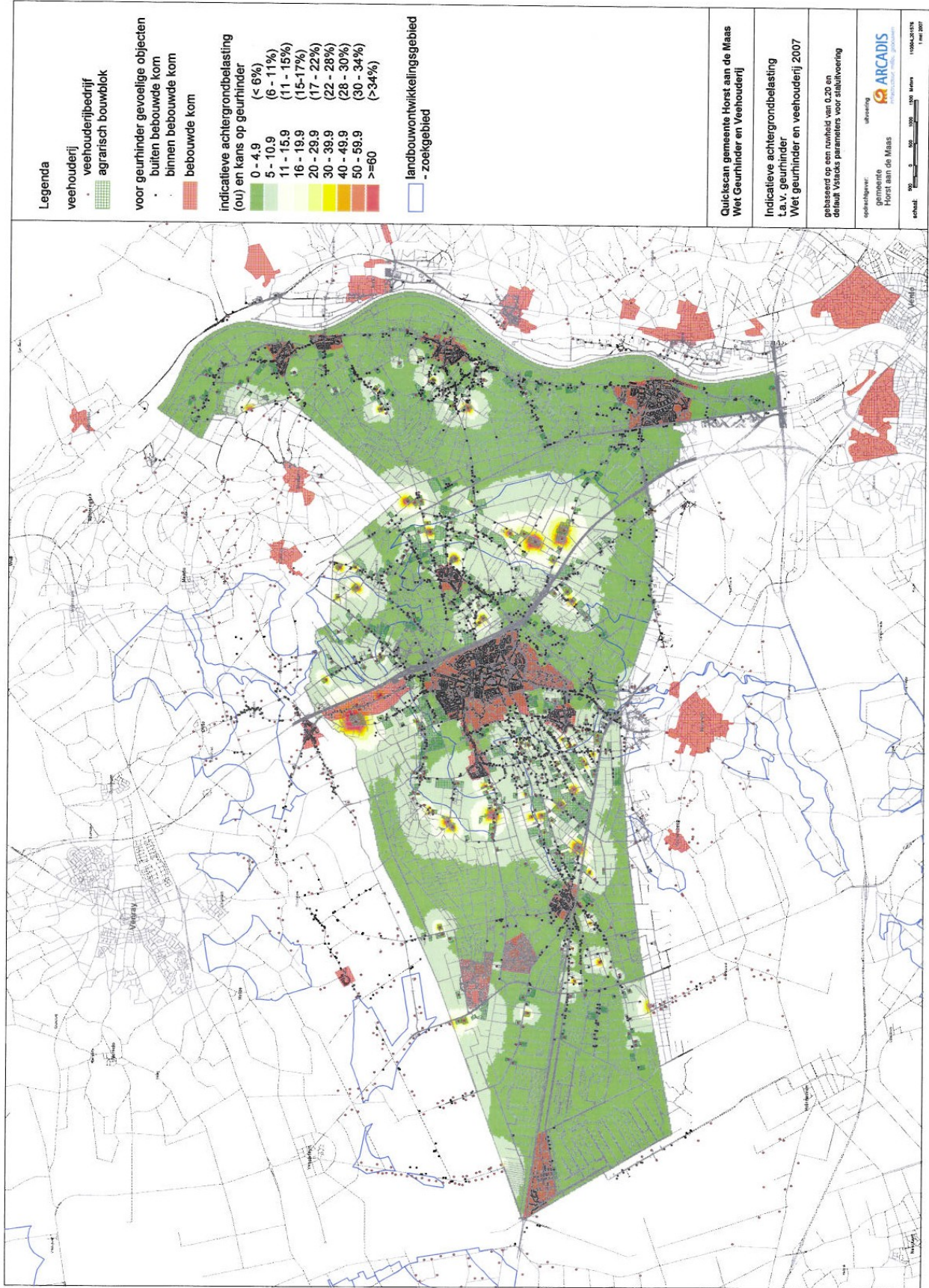
I. BIJLAGE

Definities en afkortingen

Wgv	Wet geurhinder veehouderij
Rgv	Regeling geurhinder en veehouderij
VA-dieren	Vaste afstand dieren Voor deze dieren is géén geuremissiefactor opgenomen in de Rgv. Voor deze dieren dient een minimale afstand ('vaste afstand') tussen veehouderij en 'geurgevoelig object' te worden aangehouden. Het gaat hier om de afstand tussen het emissiepunt van een dierenverblijf en de buitenzijde van het geurgevoelige object. Voorbeelden van VA-dieren zijn melkrundvee, zoogkoeien paarden en konijnen.
VA-bedrijf	Bedrijf waar vaste afstand dieren worden gehouden.
OU-dieren	Odour unit dieren Voor deze dieren is een geuremissiefactor opgenomen in de Rgv. Met behulp van deze geuremissiefactor kan de geurbelasting op een 'geurgevoelig object' worden berekend en worden getoetst aan de geurnorm zoals opgenomen in artikel 3 van de Wgv. Voorbeelden van OU-dieren zijn varkens, kippen, vleeskalveren en –stieren, geiten en schapen.
OU-bedrijf	Bedrijf waar dieren worden gehouden waarvoor een geuremissiefactor is opgenomen in de Rgv.
ggo	geurgevoelig object Conform artikel 1 van de Wgv wordt onder een geurgevoelig object verstaan: gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt.
ou_E/m³	Europese odour units per kubieke meter lucht (ou _E /m ³) als 98-percentielwaarde (P ₉₈)
Geuremissie-factor	omrekeningsfactor waarbij per diercategorie de geuremissie per dier is vastgelegd rekening houdend met relevante parameters zoals het toegepaste huisvestingssysteem.
Geurbelasting	geurconcentratie uitgedrukt in aantallen Europese odour units in een volume-eenheid lucht.
Achtergrond-belasting	de geurbelasting als gevolg van de veelheid aan veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object
Voorgrond-belasting	de geurbelasting bedoeld van die veehouderij (de dominante veehouderij) welke de meeste geur bij het geurgevoelig object veroorzaakt, hetzij omdat het een grote veehouderij betreft, hetzij omdat de veehouderij dichtbij het geurgevoelig object is gelegen.

II. BIJLAGE

Indicatieve achtergrondbelasting huidige situatie

Quickscan gemeente Horst aan de Maas
Wet Geurhinder en Veehouderij

Indicatieve achtergrondbelasting
t.a.v. geurhinder
Wet geurhinder en veehouderij 2007

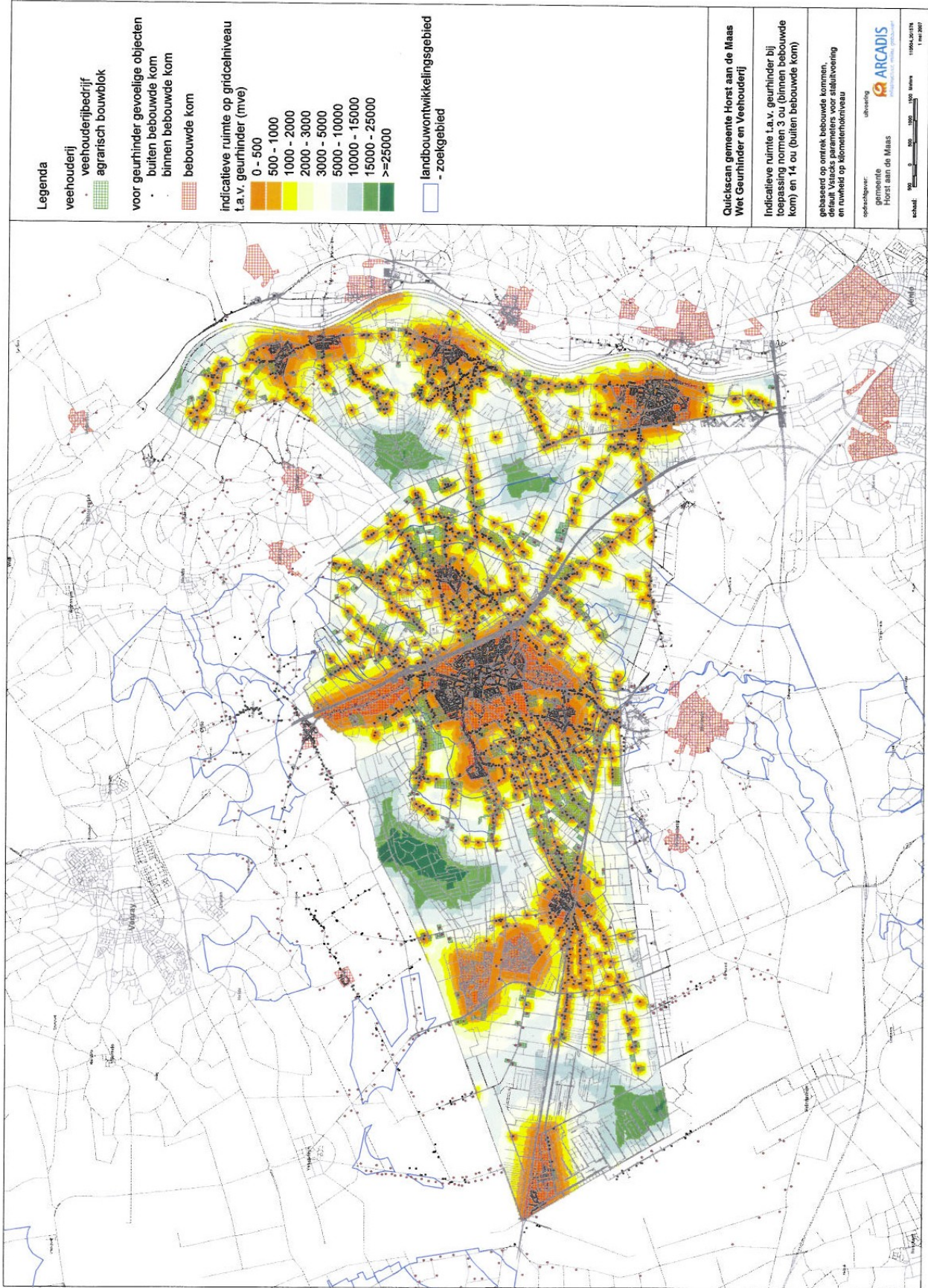
gebaseerd op een ruwheid van 0.20 en
default Valcks parameters voor stalruisgeving

III.BIJLAGE

**Indicatieve geurcontouren 3 ou en 14 ou rondom
bouwblokken van veehouderijen**

IV. BIJLAGE

Milieuruimte voor wat betreft vergunbare geurhinder op basis van de vaste wettelijke waarden (3 ou en 14 ou)

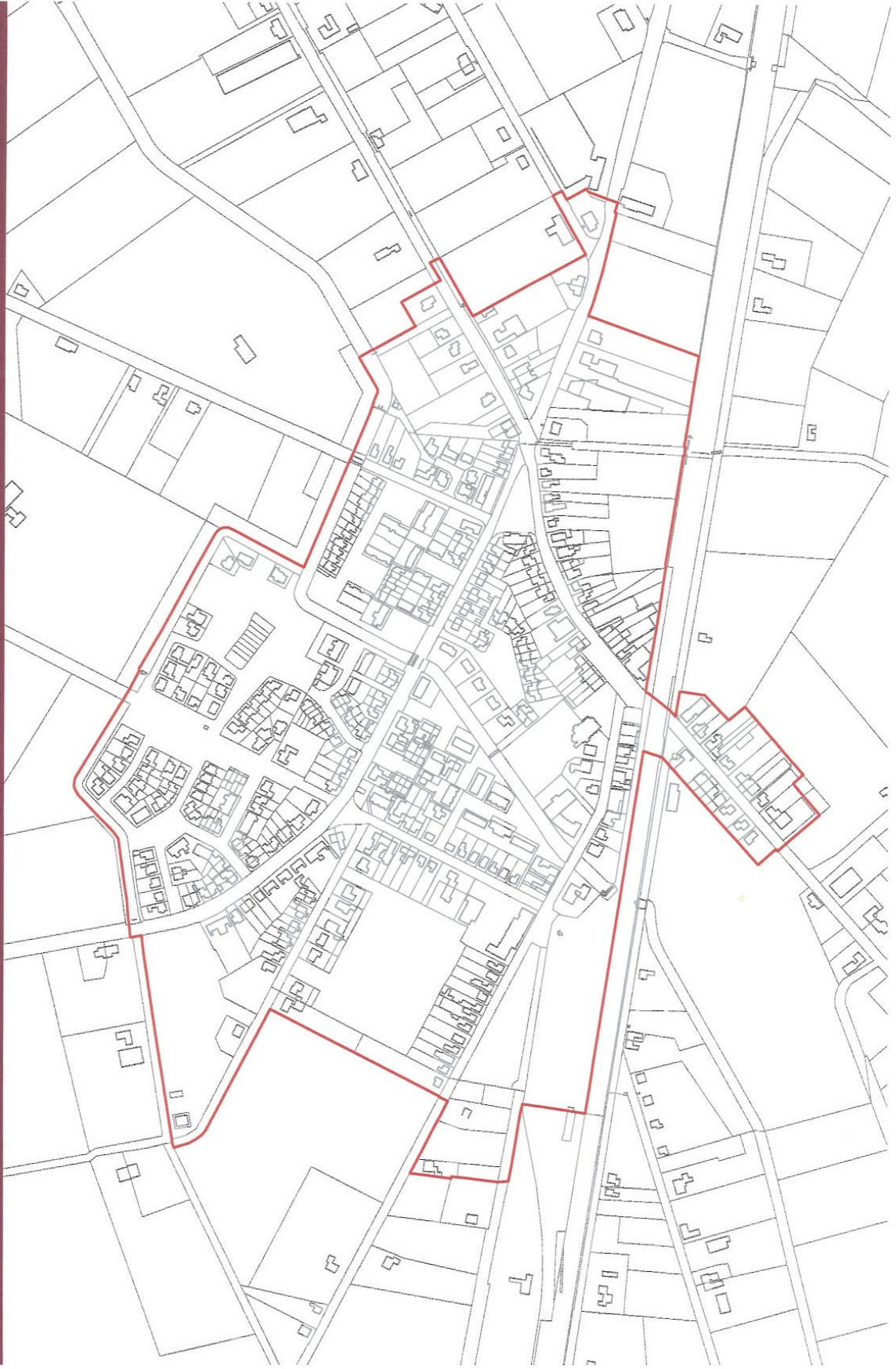

V. BIJLAGE

Begrenzing bebouwde kom

Gemeente Horst aan de Maas, kern America

Schaal: 1:5.000

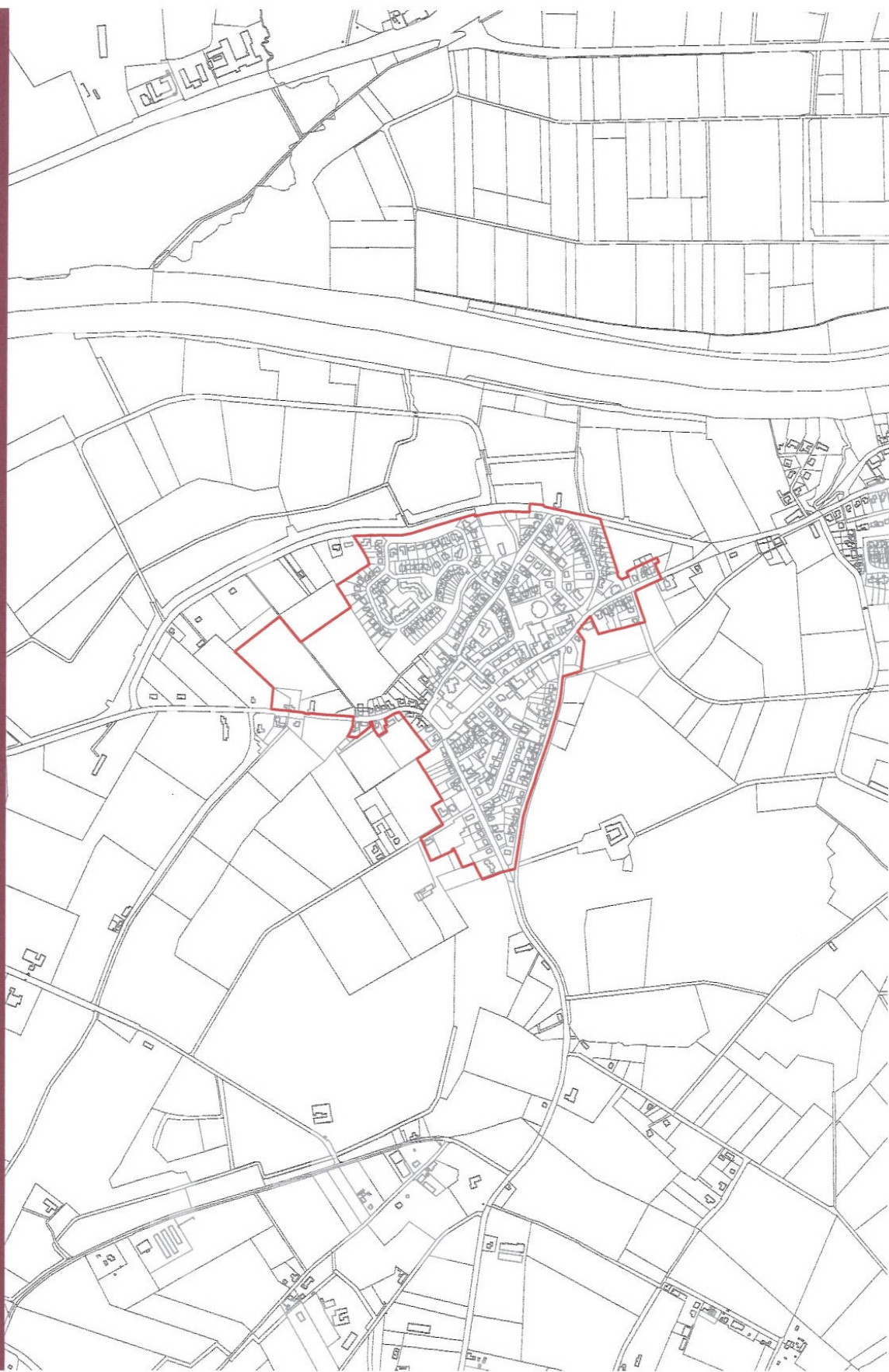
Gemeente Horst aan de Maas, kern Broekhuizen

Schaal: 1:5.000

Gemeente Horst aan de Maas, kern Broekhuizenvorst

Schaal: 1:10.000

Gemeente Horst aan de Maas, kern Griendtsveen

Schaal: 1:5.000

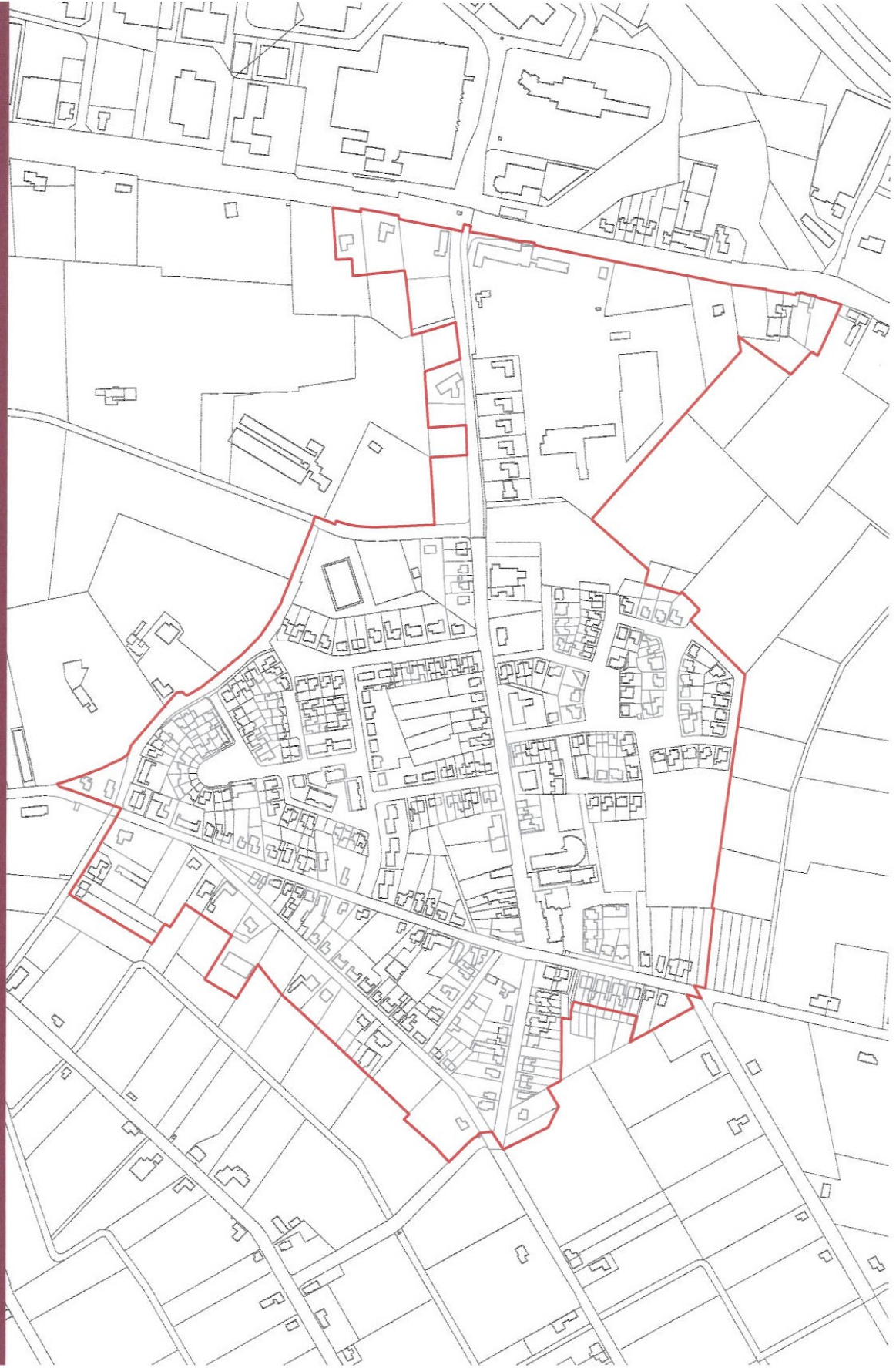
Gemeente Horst aan de Maas, kern Grubbenvorst

Schaal: 1:15.000

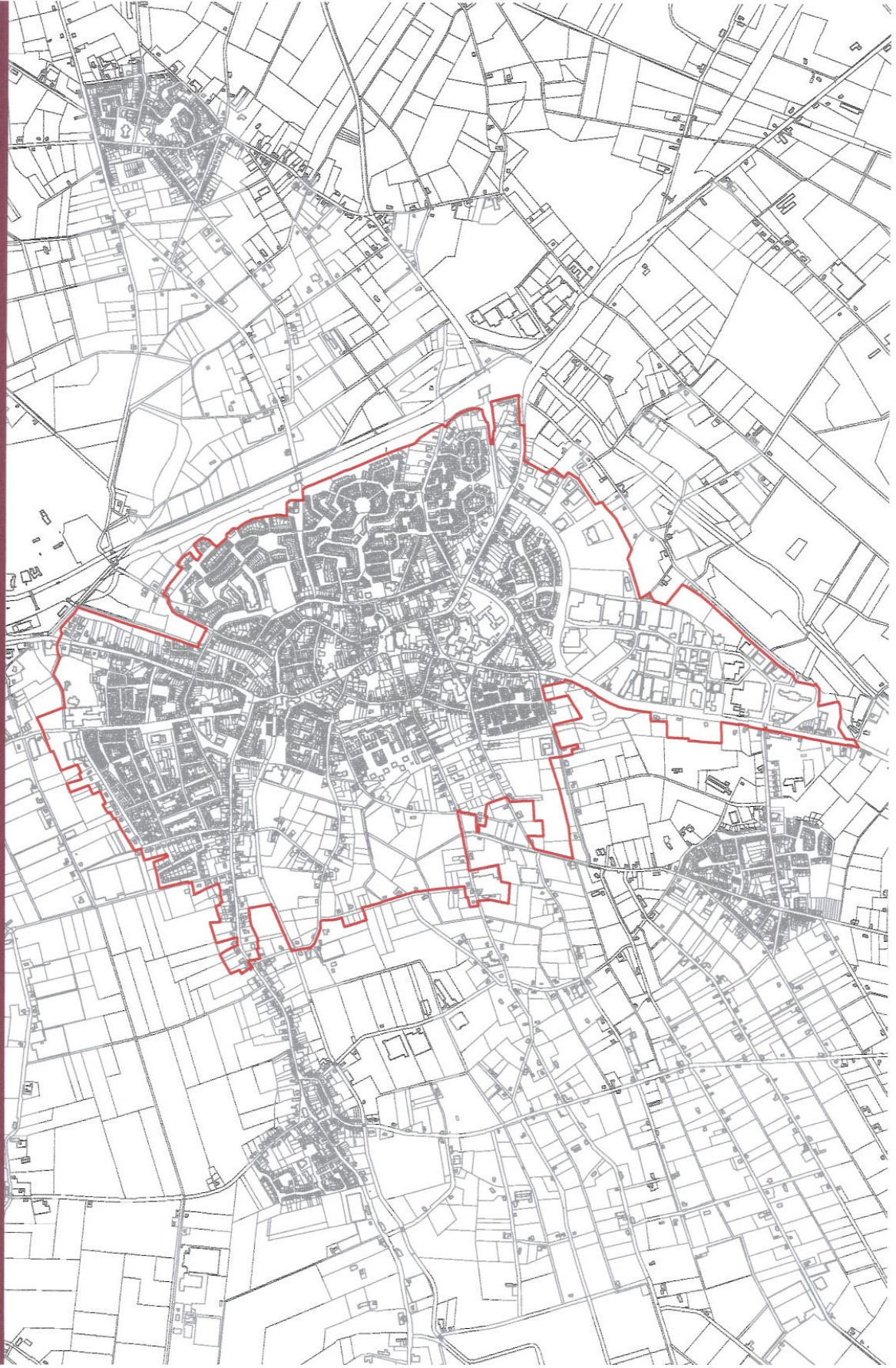
Gemeente Horst aan de Maas, kern Hegelsom

Schaal: 1:5.000

Gemeente Horst aan de Maas, kern Horst

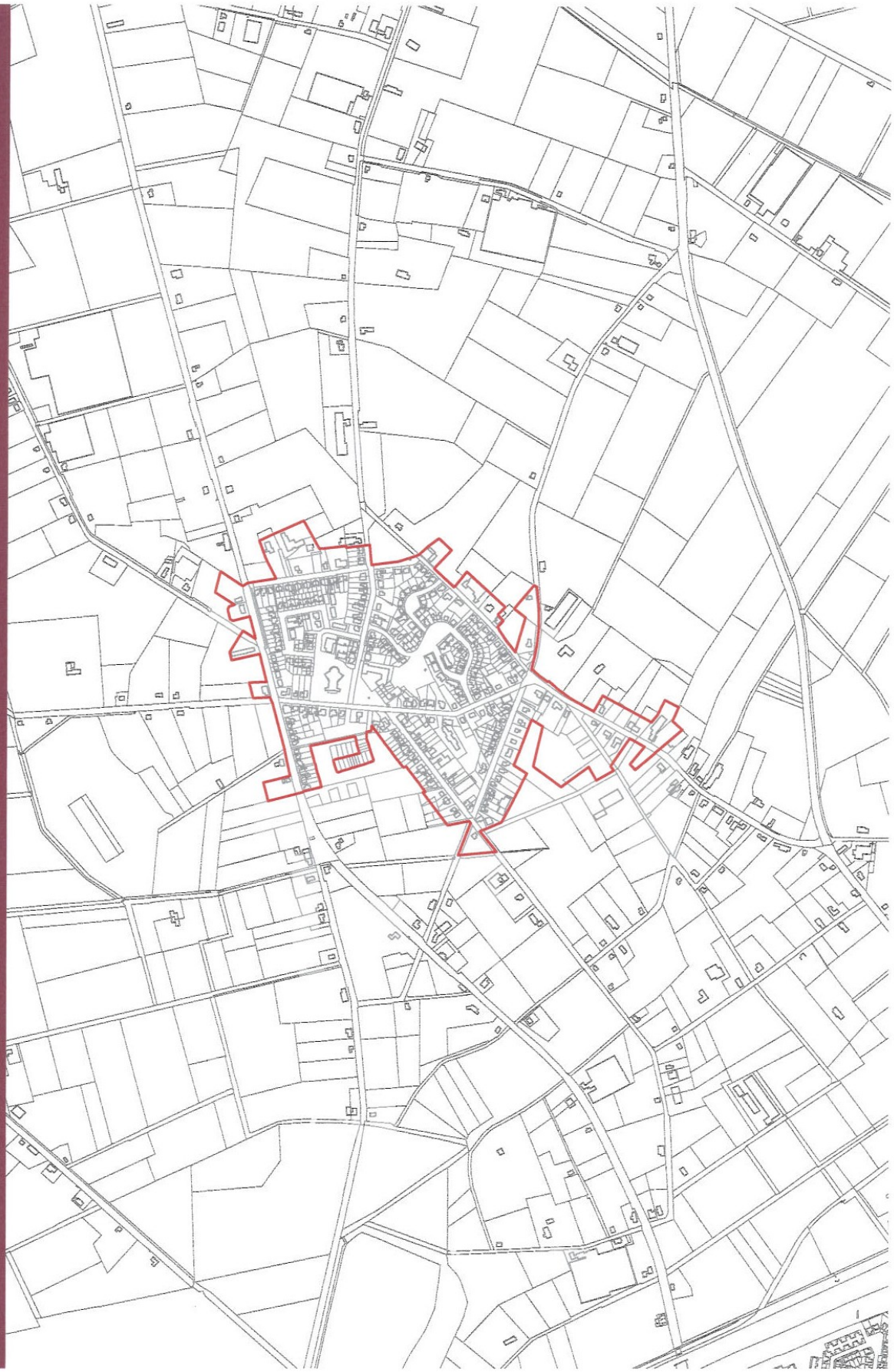
Schaal: 1:20.000

Gemeente Horst aan de Maas, kern Melderslo

Schaal: 1:10.000

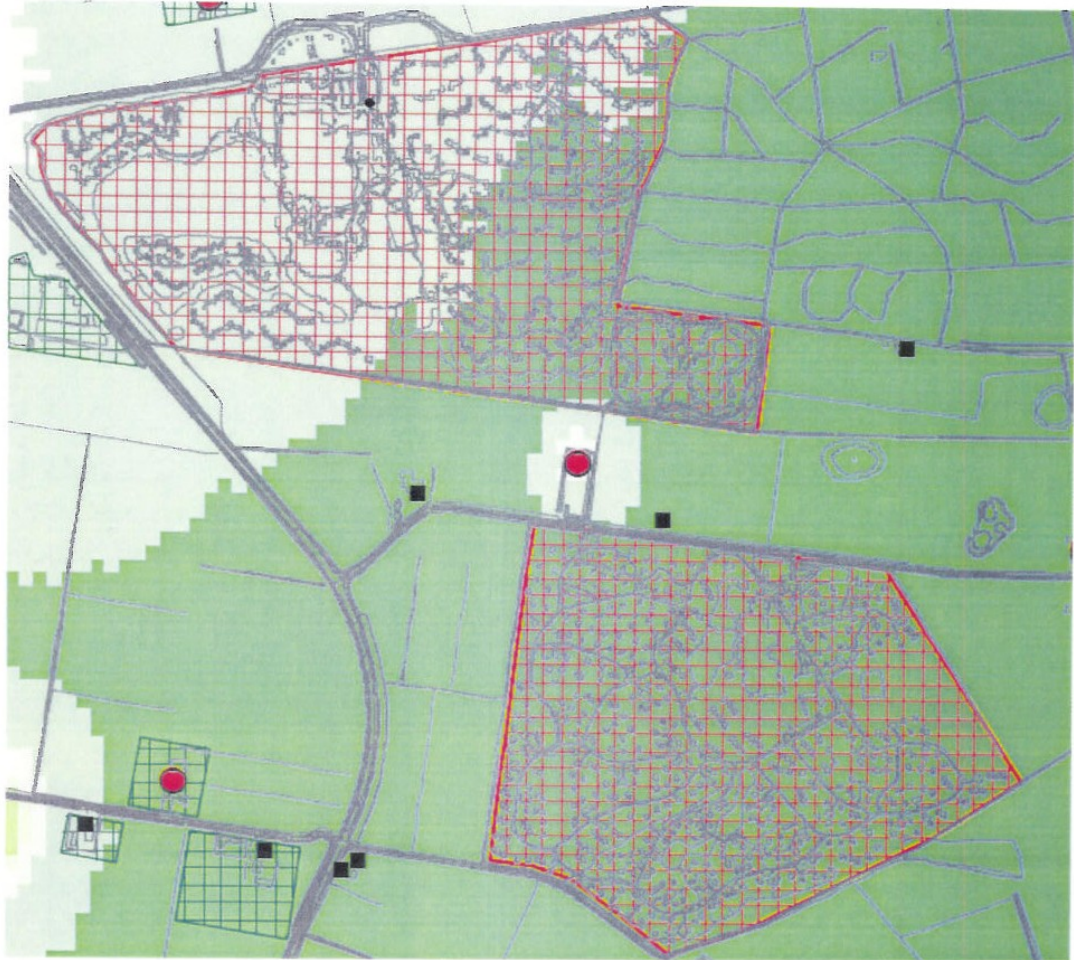

Gemeente Horst aan de Maas, kern Meterik

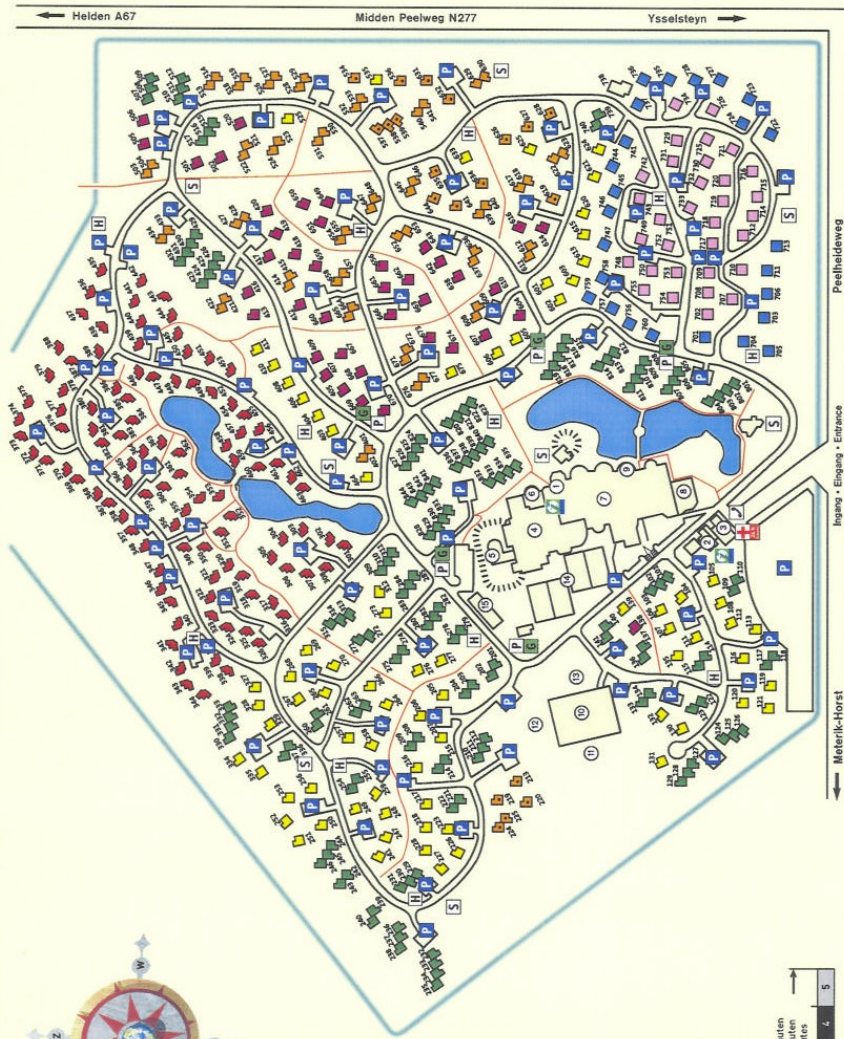
Schaal: 1:5.000

Begrenzing recreatieparken 'Het Meerdal' en 'Park Loohorst'

Park Loohorst

COTTAGE-SPECIFICATIE FERIENHAUS-SPEZIFIKATION COTTAGE-SPECIFICATIONS

- LH101 - 4 pers. Economy/Kinder cottage - Economy/Kinder Ferienhaus - Economy Children's cottage
- LH102 - 4 pers. Economy
- LH103 - 5 pers. Economy
- LH104 - 4/6 pers. Economy
- LH105 - 6 pers. Economy
- LH106 - 7 pers. Economy
- LH107 - 8 pers. Economy
- LH108 - 5 pers. De Luxe - Premium

PICTOGRAMMEN PIKTOGRAMME PICTOGRAMS

- S Speeltuinje - Spielgeräte - Playground
- H Hondentoilet - Hundetoilette - Dog toilet
- P Papiercontainer - Papierförf - Waste paper bin
- G Glascontainer - Glascontainer - Bottle bank
- P Parkeerplaats - Parkeerplaats - Parking area
- T Telefooncel - Telefoncelle - Telephones
- W Wandelpad - Fußgängerweg - Footpath
- I Information & Reservations

LEGENDA - LÉGENDE - LEGEND

- 1 Info Desk
- 2 Cycle Center
- 3 Aankomstgebouw - Aankomstgebäude - Arrival building
- 4 Subtropisch Zwembad - Subtropisches Schwimmbad - Subtropical Swimming pool
- 5 Buikbad met ligwade - Freibad mit Liegewiese - Outdoor swimming pool with sunbathing area
- 6 Sauna
- 7 Markal Dome, Restaurants & Shops
- 8 Vergaderaccommodatie - Tagungs-unterkunft - Meeting facilities
- 9 Kids Klub
- 10 Sport Center
- 11 Surf golf - Short-Golf
- 12 Beachvolleybal
- 13 Midgolf - Midgolf-Golf - Midgolf golf
- 14 All seasons tennisbanen - All seasons tennisplatz - All seasons tennis courts
- 15 Wasereite - Wäscherei - Landwette

CenterPars
A State of Happiness

Park Loohorst
Peelheideweg 25, 3906 PJ America, Nederland
Tel: 030-277 464 84
(030) 277 464 84
www.parkloohorst.nl
vanaf het buikbad - aus dem Auslauf -
from abroad: 0031-277 464 84